

Mersin Ülkemiz İçin Önemli Bir Ekonomik Merkez

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ayhan Kızıltan, Doğu Akdeniz'deki 100'ü yabancı 390 firmaya ev sahipliği yapan Mersin Serbest Bölgesi'nin ticaret hacminin, her geçen gün arttığını belirterek bölge ticareti ve yatırımları hakkında görüşlerini aktardı.

Sayfa 3

Medyada Kadın Olmak

Basın İlan Kurumu'nun verilerine göre 2021 itibarıyla basın ilandan reklam alan gazetelerde çalışan 6 bin 969 kişinin sadece 2 bin 351'i kadın. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ise 15.148 basın kartı sahibinin sadece yüzde 25'inin kadın olduğunu açıkladı. Alanda güçlükle yer bulan kadınlar neler yaşıyor, medyadaki eril zihniyetle nasıl savaşıyor, kadın gazeteciler anlatıyor.

Sayfa 5

Ebeveynler Çocukları İçin Yeni Medyaya Hakim Olmalı

Yeni medyanın olanakları ile birlikte risklerini de değerlendirdiğinde mahremiyet olgusundan çocuğun güvenliğine kadar konunun aşında son derece sakıncalı boyutlara ulaşabildiğini gördüğünü söyleyen Özüölmez, yeni medya ve çocuk alanının toplum yararı ölçeğinde derinleşmesi gerektiği bir alan olduğuna dikkat çekti.

Sayfa 7

Yankı Odasına Karşı Yeni Patikalar Bulunmalı

Gelişen teknolojiyle beraber ortaya çıkan yeni medya, hayatımızda artı ve eksi yönleriyle önemli bir aktör konumuna geldi. Yaş sınırı olmaksızın hemen hemen herkes bu yeniliklere bazen gönüllü bazen de gönüllü olmadan ayak uydurmak zorunda kalıyor. Bu yeni medya ortamının; bazı olumsuz sonuçları da bulunmakta.

Sayfa 9

Yeşil Sahaların Gerçek Santraforları

Takımı ve seyircileri havaya sokan, futbolu bir görsel şölene dönüştüren tribünler ve onların liderleridir. Ülkemizde ve tüm dünyada yaşanan pandemiyin yoğun seyri ile Bilim Kurulunun görüşü dikkate alınarak, futbol müsabakalarının seyircisiz olarak oynanması; seyircisiz sezonların ne kadar heyecandan uzak olduğunu tüm sporseverlere gösterdi.

Sayfa 12

YAZIYORUM

MERSİN ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ

YIL:10 SAYI:5 KASIM 2022

Başyazı

Prof. Dr. Aslıhan DOĞAN TOPÇU
Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı

YAZIYORUM'un yeni sayısından MERHABA... Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi "YAZIYORUM"un yeniden yayınlanmaya başlamasından dolayı mutluluğumu sizlerle paylaşmak isterim. YAZIYORUM'un yayın hayatına başladığı 2012 yılından bu yana hem bölümümüz hem de Fakültemiz her açıdan gelişti, değişti. Fakültemizin sahip olduğu olanaklarla, güçlü akademik kadrosunun desteğiyle Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu olan onlarca iletişimci, gazeteci, uygulama birimlerinde kendilerini geliştirerek iş hayatına atıldılar. Öğrencilerimizin derslerde edindikleri kuramsal bilgileri pratiğe döktükleri bu uygulama alanlarından biri de YAZIYORUM gazetesidir.

Uygulama gazetemiz geçen yıllar içerisinde çeşitli nedenlerle yayın hayatına ara vermek zorunda kalmıştı. Ancak ne yazık ki YAZIYORUM'a bir kez de küresel bir sağlık krizi, COVID 19 pandemisi nedeniyle yayımlayamadık. İnsanlığın nadir karşılaştığı böylesi bir dönemde, haber üretmenin, doğru habere ulaşmanın daha da anlamlı hale geldiğini gördük. Dolayısıyla uygulama gazetelerinde henüz çiçeği burnunda öğrencilerimizin, kendilerine yol gösteren öğretim üyelerinin desteğiyle alana ilişkin deneyim kazanmasının ne kadar önemli olduğunu da daha çok fark ettik. Bizler yaklaşık iki yıl süren pandemi döneminin ardından öğrencilerimizle yeniden sınıflarda buluşmanın heyecanı içerisindeyiz. Pandemi döneminde çıkaramadığımız gazetemiz ise bugün tekrar sizlerle.

Uygulama gazetemiz YAZIYORUM, eğitim sürecimizin bir parçası olarak yılda iki sayı olarak okuyucusuyla buluşacak. Öğrencilerimizin yıl içerisinde hazırladıkları haberler, röportajlar ve fotoğraflardan hazırlanan YAZIYORUM'un aynı zamanda daha önce de olduğu gibi bundan sonra da öğrencilerimizin profesyonel hayata hazırlanmasında önemli bir katkı sağlayacağına inanıyorum. YAZIYORUM'un çıktığı ilk günden bu yana emeği geçen tüm öğretim elemanlarımıza, katkı veren tüm öğrencilerimize teşekkürlerimi sunarken gazetemizin kurucusu Prof. Dr. Mesut Bulut Hocamızı saygı ve rahmetle anıyorum.

2022-2023 Eğitim ve Öğretim döneminin tüm öğrencilerimiz için başarı ve esenlikle geçmesini dilerim. YAZIYORUM'un okuyucularını çağırdığı dünyada herkese şimdiden keyifli okumalar dilerim, Esenlikle...

MERSİN ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ'NDE MEZUNİYET COŞKUSU

Tören önce İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu, öğretim elemanları ve öğrencilerimiz tarafından üniversitemiz fakülte binasının önüne 2021-2022 mezunları adına hatıra fidanı dikilmesiyle başladı. Daha sonrasında üniversitemiz amfi tiyatrosunda gerçekleşen mezuniyet törenine geçildi. Törene, üniversitemiz Rektör Danışmanı Prof. Dr. Murat Yakar, Tıp Fakültesi Dekanı Prof.

öğretim elemanları, idari personel ile mezun öğrencilerimizin aileleri katıldı.

"Meslek Hayatınızda Dürüst, Çalışkan ve Vicdanlı Bireyler Olun"

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan törende konuşan İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu, öğrencilerimizin aldıkları güçlü teorik ve pratik eğitimin yanı sıra akademisyenlerimizin kendilerine kattıkları değerlerle

kanızda Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin gücünü hissederek kendinizden söz ettireceğinizi biliyoruz" ifadelerini kullandı.

Öğrencilerimizin meslek hayatlarında kazanacakları başarılarını aileleriyle tek yürek olarak yakından takip

olarının açık, geleceklerinin aydınlık olmasını dileyerek sözlerini tamamladı.

Kepler Havaya Atıldı

Konuşmaların ardından 2021-2022 eğitim-öğretim yılı mezunlarımıza plaket ve temsili diplomaları, protokol üyeleri ve öğretim elemanları tarafından takdim edildi.

Dr. Ali Kaya, İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu, TRT Çukurova Bölge Müdürü Sebahattin Kahraman, Basın İlan Kurumu Mersin Şube Müdürü Abdurrahman Bahşişoğlu, Basın İlan Kurumu Adana Şube Müdürü Çetin Oranlı, Mersin Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Rüstem Kaya Tepe, Voice Bros Prodüksiyon Şirketi kurucusu Onur Kıratlı,

çok iyi yerlere geleceklerine inandığını söyledi. Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu, "Dijital dünyanın bize sağladığı olanaklarla pandemi gibi son derece zorlu bir durumda eğitiminizi nitelikli şekilde sürdürmeyi başardık. Bugün burada bu zorlukları aşmış şekilde sizleri mezun ediyoruz. Meslek hayatınızda dürüst, çalışkan ve vicdanlı bireyler olarak ve ar-

çeklerini ifade eden Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu, öğrencilerimizin mezuniyetlerinde emekleri olan başta aileler olmak üzere İletişim Fakültesi'nin akademik ve idari personeline de teşekkürlerini ilettiler. Mezunlarımızın bundan sonraki hayatlarında her zaman yanlarında olacaklarının altını çizen Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu, tüm mezunlarımızın yol-

di. Ardından Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü ikinci sınıf öğrencisi Abdulkader Mohamad Ahmad tarafından bir müzik dinletisi gerçekleştirildi. Törenin sonunda öğrenciler, konukların coşkulu alkışları eşliğinde keplerini havaya attı. Tören, mezun öğrencilerle akademik ve idari personelin toplu fotoğraf çekimiyle sona erdi. Haber: Yasin Ünalmiş

TÜRKİYE'DE AİLE GERÇEĞİ

Türkiye'de boşanmalar önceki yıla oranla arttı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 25 Şubat 2022 tarihinde paylaştığı bültende; boşanan çiftlerin sayısı 2020 yılında 136 bin 570 iken 2021 yılında 174 bin 85 oldu. Bin nüfus başına düşen boşanma sayısını ifade eden kaba boşanma hızı 2021 yılında binde 2,07 olarak gerçekleşti.

Uzman Psikolojik Aile ve Çift Danışmanı Mahmut Kızılboğa

TÜİK Verilerine Göre Boşanmalar Arttı

TÜİK'in yayınladığı bültende kaba boşanma hızındaki artış dikkat çekti. Boşanma verilerine ilişkin bu artışın altında yatan nedenler neler? Pandemi, boşanmaları tetikledi mi? Bu ve benzeri soruların cevaplarını uzman görüşü ve istatistiklerde arayıp "Yazıyorum" uygulama gazetesi için derledik.

Görüşlerine başvurduğumuz Uzman Psikolojik Aile ve Çift Danışmanı Mahmut Kızılboğa lisansını PDR, Yüksek Lisansını ise psikoloji üzerine yapmış bir isim. 1998 yılından beri psikolojik danışman olarak görev yapmakta. Uzmanlık alanları arasında; Aile danışmanlığı, çift terapileri, ergen, genç ve yetişkinlerde Bireysel Psikolojik Danışmanlık / Psikoterapi, NLP, EFT, ŞEMA Terapi, EMDR Terapi ve Bilişsel Davranışçı Terapi bulunmaktadır.

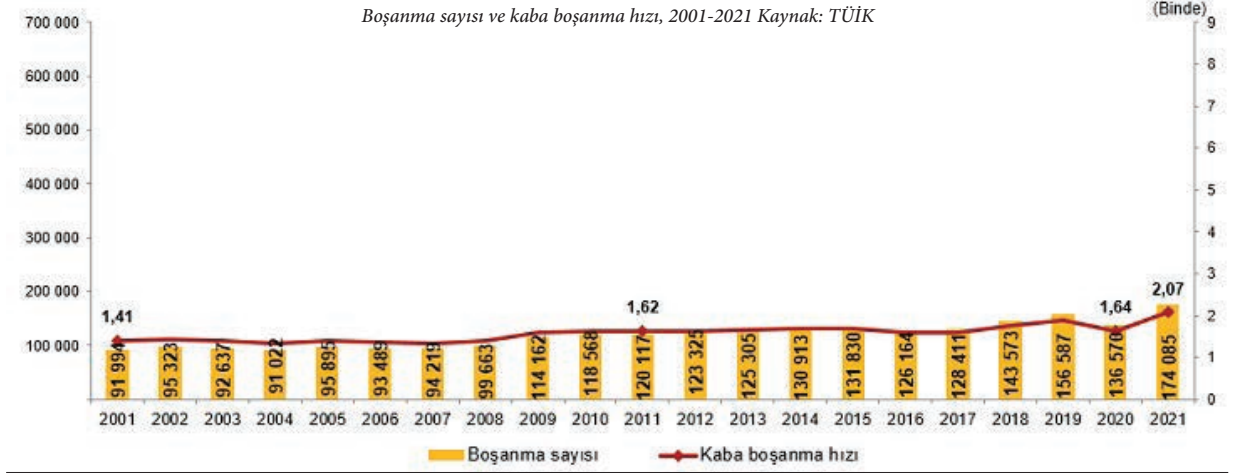
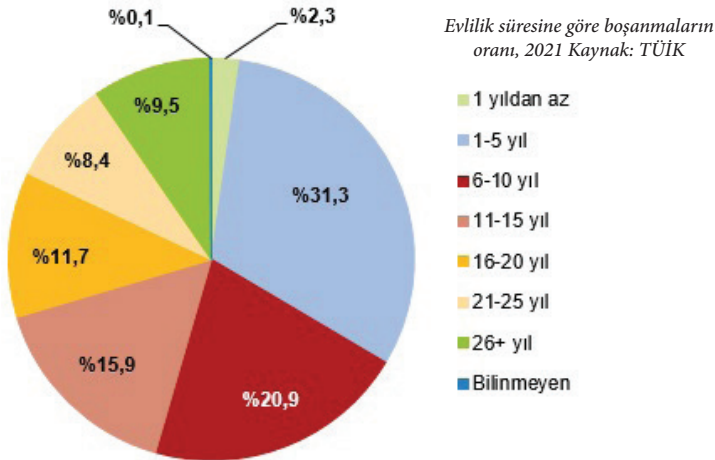
Çiftler İyi Eş İlişisini Bilmiyor

Uzman Psikolojik Danışman Kızılboğa, artan boşanma oranlarını şöyle değerlendirdi: "Verilere göre Türkiye'de boşanmalarda bu artış sadece önceki yıla göre değil, bir önceki yıla göre her yıl artan bir durumdur. Bu artış sadece Türkiye'de değil istatistik verilerine göre Japonya'da, ABD'de, Meksika'da, Katar'da ve Avrupa'da da oranlar artmaktadır. Bunun uygarlığın birikimi, kültür, ekonomi, kentleşme, yabancılaşma, bireyselleşme, özgürlük, eşitlik, gibi birçok sebebi olabilir. Ve bu röportajın kapsamına sığmayabilir. Ama ben çalıştığım modelden bakarsam ilk yıllarda boşanma oranının çok olmasının önemli nedenlerinden birinin çiftlerin iyi eş ilişkisini henüz bilmemelerinden kaynaklı olduğunu düşünüyorum."

Kızılboğa, evlilikler de var olan sorunlardan dolayı boşanmaların arttığına vurgu yaparak şu ifadeleri yer verdi: "Mutlu evlilikler ya da biten evlilikler arasındaki fark, sorunların olup olmaması değil! Fark; yaşamın getirdikleri karşısında nasıl davrandıklarıdır. Mesele mutlu ve mutsuzlar benzer sorunlar yaşıyorlar. Ama mutsuzlar, sorunlarda eşi karşıya alıyorlar, birbirlerini suçluyorlar. Mutlular ise sorunu karşılına alıyorlar." dedi.

İlk 5 Yıla Dikkat!

Evlilik süresine göre boşanmalar incelendiğinde, 2021 yılında gerçekleşen boşanmaların %33,6'sı evliliğin ilk 5 yılı, %20,9'u ise evliliğin 6-10 yılı içinde gerçekleşti. Kızılboğa boşanmaların,

te, ihtiyaç ve beklentileriyle, bizim beklenti, istek ve ihtiyaçlarında farklılıklar olabilir. Bunları yönetmeyi bilmek, iyi ilişkiyi öğrenmek birlikteliği sürdürür. İlk beş yıl bu farklılıkların daha iyi görüldüğü bir dönem. Mehmet Sungur Hoca, 'Aşk bir görme kusuru, evlilik ise bu kusurun tedavisidir' diye esprili bir cevap verirken aslında bu farklılıkların daha açık görülmesi sebebiyle ilk beş yıl kritik süreçtir. Bu süreci yönetmeyi henüz bilmedikleri, öğrenemedikleri için ayrılıyorlar. Hürol Fişiloğlu Hoca'nın söylediği gibi 'Sevmek, eşittir doğru davranmak demek değildir.' Sevmek yetmiyor. Doğru davranmak gerekir."

Kızılboğa, "Zig Zıglar, 'Uçakta yolculuk yaparken yanımda oturan yolcunun, alyansını yanlış parmağına taktığını gördüm ve yorum yapmaktan kendimi alamadığımı' söyler. 'Affedersiniz, yüzüğüünüzü yanlış parmağıma taktım. O da yanlış insanla evlendim, ondan. Dedim' der. Ziglar, 'Yanlış kadın seçip seçmediğini bilmiyorum. Ama doğru insana yanlış davranırsanız yanlış insan seçmişsiniz.' der. Doğru davranmak çok önemlidir." yorumunda bulundu.

İzmir Boşanma Hızının En Yüksek Olduğu İl

Kaba boşanma hızının 2021 yılında en yüksek olduğu il, binde 3,04 ile İzmir oldu. Bu ili binde 3,01 ile Antalya, binde 2,93 ile Uşak izledi. Kaba boşanma hızının en düşük olduğu il ise binde 0,38 ile Şırnak oldu. Bu ili binde 0,40 ile Hakkâri, binde 0,46 ile Siirt ve Muş takip etti.

Kızılboğa, TÜİK'in kaba boşanma verilerine yönelik ise "Kentleşme, yabancılaşma, bireyselleşme, toplumun tutumu, boşanmalara karşı bakışı, kadının ekonomik özgürlüğü, kentleşmenin yoğun olduğu şehirlerle, geleneksel şehirlerin arasındaki farkın sebeplerinden olabilir. Şırnak'ta daha geleneksel toplum, toplumsal bağların özlü ve derin olması yabancılaşmanın azlığı, evlilikte yaşanan sorunlarda boşanmanın bir seçenek olarak daha az düşünülmesi, toplumsal yapının aile birlikteliğinin sürmesine daha fazla önem ve değer

vermesi bu konudaki istatistiki azlığın artı sebeplerinden olabilir." sözlerini sarf etti.

Duvar Örmek Gerekir

Kızılboğa, "Peki çiftler sorun yaşıyorlar 'boşanmak istemiyorum, sorunlarımız çözülür mü?' diye soruyorlarsa sonuç ne olur? Şeklindeki sorumuzu şöyle yanıtladı: "Bana göre eğer istiyorlarsa, 'evet' tir. Tabi bunun için uyması gereken olmazsa olmazlar, öğrenilecek beceriler, dikkat edilecek noktalar vardır. Öncelikle her iki eşin de evliliklerinde sorunlarını çözmeye, sürdürmeye dair ortak amaçlarının olması gerekir. Tabi evliliklerin nasıl iyi olacağına yolları var. Başka araştırmacılar da bunun üzerine kafa yormuş. Yıllarını vermiş. Mesela: 150 farklı kültürü temsil eden çiftleri 17 yıl boyunca laboratuvar gibi ortamlarda kameralarla izleyen, mikrofonla dinleyen Gotman, terapistleri bir evlilikte işlevsel olan ve olmayan evliliği sürdüren, evrensel sayılabilecek bazı ilkeler saptamış. Örneğin tartışma anında bedeni sakinleştirebilmek. Eleştiriye sert girmemek, eleştirirken kişiliği eleştirmemek, küçümseyici davranmamak, kişiyi değil sorunu karşıya almak, alttan alabilmek, suçlamamak, duvar örmek gibi..."

Ben ve Biz Olabilmek

Kızılboğa'ya göre boşanmak her şeyin sonu değil. Bazen bu yolu seçmek en doğru ve sağlıklı seçim olabilir. Bu konuda Kızılboğa şu noktaların altını çizdi: "Ben boşanmaya karşı değilim. Bazen boşanmak en doğru ve sağlıklı seçimdir. Ve boşanmakla en doğrusunu yapmıştır. Bununla birlikte bence çoğu çift iyi eş. İlişkinin nasıl olacağını bilmediklerinden ayrılıyor. Yani: Evlilikte henüz başlarken var olan sıkıntılar, ekonomik sorunlar, kök aile ve sınırlarla ilgili sorunlar, varsa çocuklarla ilgili sorunlar, ben ve biz olabilmekle ilgili sorunlar, farklılıkları çözme, iyi iletişimle ilgili sorunlar, duyguları duyup görüp hissedememekle ilgili sorunlar, cinsellikle ilgili sorunlar bütün bu süreçleri yönetecek iyi eş ilişkisini bildedikleri için ayrılıyorlar."

Pandemi Süreci Boşanmaları Tetikledi

Kızılboğa pandemi sürecinin çiftler üzerindeki etkisine yönelik ise: "Pandemi, bireylerin enerji aldığı, nefeslendiği birçok alanı sınırladı. Sosyal destek, açık alan, eşten ayrı kendine kalabilme ihtiyacı gibi birçok enerji alanını sınırlandı. Evlilikte işlevsel olan ilkelere denir sistem enerji girmesidir. Yani sorunların üstesinden gelebilmek, bana ve bize iyi gelen, iyi hissettiren, enerjiyi de ihtiyaç vardır. Pandemi süreci, çift ilişkisinde iyi bazı şeyler sağlamla birlikte, sisteme enerji girmesinde bloklar oluşturdu." dedi.

Emekli Eş Sendromu

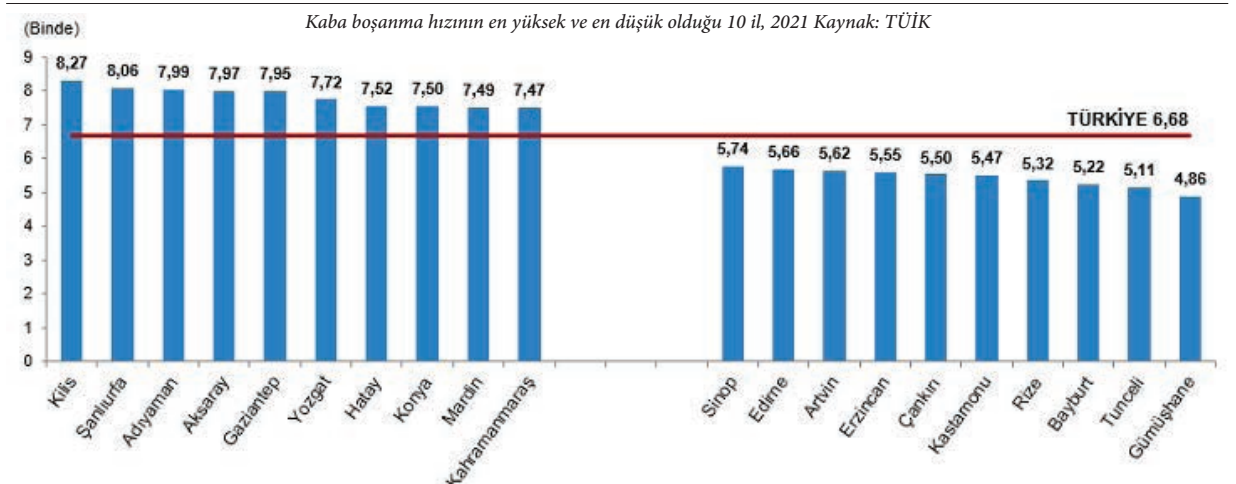
Kızılboğa, emekli eş sendromuna da vurgu yaparak Japonya'dan şu örneği verdi: "Japonya'da emekli eş sendromu olarak bilinen işe verilmiş bir ömürden sonra ev içinde bireysel farklılıkları daha fazla görüldü. Özgürlük insanda bir eğilimdir. Dar alanın kendisi, çoğu insan bir gerginlik kaynağı, psikolojik daralma da sayılabilir. Evlilik kurumu, güzellikleri kadar sorumluluklar ve kısıtlamaları da beraberinde getirir. İnsanlar kısıtlamalardan kurtulmak istedikleri için de olabilir. Belki de evliliğin kısıtlaması, pandeminin kısıtlamasıyla birleşince özgürlük eğilimi olarak ayrılık da bir seçenek olarak daha fazla görüldü."

Kızılboğa, okurlara da şu tavsiyelerde bulunarak; "Son olarak; ayrılık bir karardır. Yanlış da olabilir. Doğru da. Ama ilişki problemleri varsa boşanma kararı vermeden önce bir aile terapistinden yardım almalarını öneririm. Evlenmeden önce evlilikten ne anlattığımızı, ne beklediğimizi somut olarak tarif etmek önemlidir. Mesela, 'ben dürüstlük istiyorum.' 'Dürüst' derken ne demek istiyorsun? 'Saygı istiyorum.' 'Saygı' derken ne demek istiyorsun?" diyerek sözlerini noktaladı.

Sonsöz

"Gökten üç elma düştü; biri bana, biri okuyanlara, diğeri de bütün mutlu çiftlere olsun"

Haber: Belkis Yayla

Mersin Üniversitesi Adına Sahibi
Prof. Dr. Mehmet İsmail YAĞCI
Rektör Yardımcısı

Genel Yayın Yönetmeni
Prof. Dr. Aslıhan DOĞAN TOPÇU

Yayın Danışmanı
Doç. Dr. Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER

Yazı İşleri Müdürü ve Editör
Doç. Dr. Erhan ARSLAN

Görsel Tasarım
Burakcan BAKNALI
Mehmet ÜLKER

Haber Merkezi
MEÜ İletişim Fakültesi
Gazetecilik Bölümü

Adres
Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi
Çiftlikköy Kampüsü Yenişehir-MERSİN
Telefon: 0 324 361 02 23
Faks: 0 324 361 04 93

MERSİN / KASIM 2022

evliliğin ilk beş yılında gerçekleşmesinin nedenini şöyle açıkladı: "Sorunların biri bireylerin, evlenmeden önce evliliğe dair kurgularıyla, evlendiklerinde yaşadıkları gerçeğin çakışmasıdır. İlk beş yıl eşlerin bu gerçeğe yüzleştikleri birbirlerini daha fazla tanımaya çalıştıkları bir süreç. Çiftler başlangıçta, evliliğin iyi sürmesi için aşkın yeterli olacağını sanıyorlar. Sonrasında ise 'Seviyoruz, seviyoruz da iki gönlün bir olması yetmiyor.' diyorlar."

"Masalarda gökten 3 elma düşüyor"

Kızılboğa evlilik için; "Masalarda gökten 3 elma düşüyor. Bu elmaların birinde de kahramanlar muradına eriyor. Evleniyorlar ve masal bitiyor. Ama devam, devamı daha var. Aşk, sevgi, cinsel çekicilik, diğer çekici etkenler evliliği başlatmaya yetebilir ama sürdürmeye yetmez. Evlilik ilişkisi bir yerde de öğrenilen bir şeydir. Çünkü iki farklı birey var. Ve bir olmaya, eş olmaya çalışıyorlar. İki ayrı bireyin ihtiyaçları, değerleri, beklentileri farklı olabilir. Bu farklılık bir kere başlı başına bir çatışma konusudur. İki farklı birey ve biz olarak yola devam etmek istiyorlar." dedi. Kızılboğa şunları da sözlerine ekledi: "Beni gerçekleştirmeye, benim is-

MERSİN ÜLKEMİZ İÇİN ÖNEMLİ BİR EKONOMİK MERKEZ

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ayhan Kızıltan, Doğu Akdeniz'deki 100'ü yabancı 390 firmaya ev sahipliği yapan Mersin Serbest Bölgesi'nin ticaret hacminin, her geçen gün arttığını belirterek bölge ticareti ve yatırımları hakkında görüşlerini aktardı.

Bünyesinde 100'ü yabancı 390 ruhsatlı firma barındıran Mersin Serbest Bölgesi'nin, geçen yılın ilk 3 ayında 859 milyon dolar olan ticaret hacminin, bu yılın aynı döneminde yüzde 9 artarak 939 milyon dolara ulaştığını ifade etti. Ticaret hacminin yüzde 80'ini sanayi, yüzde 20'sini de tarım ürünleri oluşturdu. En çok işlem gören ürün gruplarında kimya ve gıda sanayi ürünleri, işlenmiş petrol ürünleri, dokumacılık mamulleri ve tarım ürünleri öne çıktı.

Yatırım Alanlarının Tamamı Dolu

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ayhan Kızıltan, bölgenin kara ve deniz yoluyla ticaret açısından önemli bir konumda olduğunu söyleyerek bölgenin tam kapasiteyle çalıştığını vurguladı. Kızıltan, "Bölgedeki 636 bin metrekarelik kapalı yatırım alanlarının tamamı dolu. Yeni gelen firmalar için ancak kiralanabilir alanlar içerisinde yer temin etmeye çalışıyoruz ancak burada da zorlanıyoruz çünkü yüzde yüz kapasiteyle çalışıyoruz. Firmalar bünyesinde doğrudan 10 bin 500, dolaylı olarak da 12 bin kişiye istihdam sağlanıyor. Bu anlamda burası ilimiz ve ülkemiz için önemli bir ekonomik merkez." diye konuştu.

Kızıltan, Türkiye'de faaliyet gösteren 18 serbest bölge içerisinde ticaret hacmi büyüklüğü açısından ikinci sırada yer aldıklarını belirterek, yeni yatırım alanlarının oluşması durumunda ilk sıraya çıkabileceklerini aktardı.

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası ve Mersin Üniversitesi İş Birliği

Ayrıca Üniversitemiz Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Eğitim ve Kalkınma Vakfı Arasında Eğitim

İş Birliği Protokolü İmzalanmasından bahseden Kızıltan öğrenciler ile birlikte yeni projeleri hayata geçirmek istediklerini belirtti. Üniversitemiz Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (MEÜSEM) ile Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Eğitim ve Kalkınma Vakfı arasında; MTSO üyelerine ve üyelerinin çalışanlarına yönelik kişisel ve mesleki gelişim, mevzuat, teknik ve ilgili alanlarda verilecek hizmet içi eğitim ve kurslara yönelik plânlama, düzenleme, rehberlik ve kursiyer kayıt-kabul, kurs yeri temini ve tanzimi, eğitim programı ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerine ilişkin hizmetlerin yürütülmesi ve kurumlar arası işbirliğini oluşturmayı amaçlayan protokol imzalandı. 21 Mayıs Cuma günü, Mersin Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Toplantı Salonu'nda gerçekleşen protokol imza törenine; Mersin Üniversitesi rektörü Prof. Dr. Ahmet Çamsarı, MTSO Başkanı Ayhan

Kızıltan, MEÜSEM Müdürü Doç. Dr. Esmâ Dumanlı Kadızade, MTSO Eğitim ve Kalkınma Vakfı Başkanı Sadık Çağatay Güneş, MTSO Eğitim ve Kalkınma Vakfı Başkan Vekili Tamer Güner, MTSO Eğitim ve Kalkınma Vakfı Yönetim Kurulu üyesi Osman Kiper katıldı.

Prof. Dr. Ahmet Çamsarı protokol imza töreninde yaptığı konuşmada Mersin Ticaret ve Sanayi Odası ile görevde geldikleri ilk günden itibaren yakın çalıştıklarını ifade etti. Mersin'deki tüm kurumlarla iç içe ve yön verir bir konumda olmayı amaçladıklarını belirten Çamsarı, "Bugün itibarıyla Mersin ili ve ilçelerine kadar, neredeyse danışmanlık hizmeti vermediğimiz ve ortak proje yapmadığımız hiçbir kurum kalmadı." dedi.

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'nın ilimizin en güçlü sivil toplum örgütü

ve özellikle serbest meslek sahiplerinin tüm sorunlarıyla ilgilenen, tek elde toplandığı bir kurum olduğunu vurgulayan Prof. Dr. Çamsarı, "Bizim sizinle ortak bir girişimde bulunmamız, nüfusün tümüne birden bizim için ulaşma alanı. Üye sayısının neredeyse bir şehir kadar olduğu Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'na bağlı sektörlerin çoğunluğunun Üniversitemizde bir karşılığı var. Bu alanlara ilişkin eğitimler verilmesi, bu çalışmaların sertifikalı şekilde yapılması çok önemli. Bu adımları biz hızlı attık. Daha da devam edeceğiz. Sürekli Eğitim Merkezi'mizde kendine ait sınıfları, salonu ve derslikleriyle çok güzel bir altyapısı mevcut. Ulaşım açısından da çok avantajları var. Biz çok mutluyuz ve bu işbirliklerinin devamını istiyoruz. Gelecek her türlü teklife açığız." diyerek MTSO yetkililerine teşekkür etti.

Haber: Yasin Ünalmiş / Hülya Uğur / İbrahim Karakaşlı

Editörden

Doç. Dr. Erhan ARSLAN

Yeniden Merhaba

Bazen rakamlar çok şey anlatır. Yıl: 1, Sayı: 1, Tarih: Mayıs 2012 Yazıyorum gazetesinin okuyucularına ilk merhaba dediği tarihi. O tarihteki gazetemizin ilk sayısının ön sayfasındaki başyazıda şu ifadeler yer alıyordu: "Gelecek gençliktir. Bir toplum gençliğini nasıl inşa ederse geleceğini de aynı şekilde inşa ediyor demektir. Mersin Üniversitesi olarak biz, eğitim verdiğimiz tüm alanlarda gençliğimizin en doğru şekilde inşa edilmesine olabildiğince katkıda bulunmayı hedef edindik. YAZIYORUM isimli bu gazetemiz de hedefimize varmak için gençlerimize sunduğumuz olanaklardan birisidir." Bu satırları okuyucuları ile paylaşan Gazetecilik Bölüm Başkanımız Prof. Dr. Mesut BULUT artık aramızda değil. Kendisini rahmet ve derin bir saygıyla anıyoruz. Ama biz meslektaşları ve öğrencileri -küçük bir aradan sonra- yine, yeniden kaldığımız yerden aynı heyecanla devam ediyoruz.

Yazıyorum gazetesinin değerli okuyucuları, satırlarında gezindiğiniz bu gazetenin haberlerinin tamamının genç gazeteci adaylarının kalemlerinden süzülerek vücut bulduğunun ısrarla altını çizmek isterim. Yaptığımız toplantılarda fikir alışverişinde bulunduk. Ama bu emek tüm yalınlığı ile onların. Böyle olmaya da devam edecek. Haberlerimizde medyada genel olarak ihmal edilen; araştırma-inceleme ve bilim haberlerine ağırlıklı olarak yer verdik. Bilim insanlarının ve uzmanların görüşlerini merkeze aldık. "İki Kültür Bir Olunca" ve "Yankı Odasına Karşı Yeni Patikalar Bulunmalı" gibi haberlerimizle medyada geniş bir şekilde yer bulamayan/bulamayacak konuları sayfalarımıza taşıdık. "Medyada Kadın Olmak" ve "Süslü Kadınlar Bisiklet Turu" haberlerimiz ile kadınların sesi olmaya çalıştık.

Sevgili öğrencilerim, önümüzdeki sayılarda sizlerin daha geniş katılımıyla farklı konularda derinlikli haberlere imza atmak ve deneyimlerinize katkı sağlamak temennisiyle şimdilik hoşça kalın...

Herkeseye iyi okumalar...

FEMİNİST BİR YENİ TOPLUMSAL HAREKET: SÜSLÜ KADINLAR BİSİKLET TURU

İzmir'de Sema Gürün'ün başlatmış olduğu "Süslü Kadınlar Bisiklet Turu" ilk kez 2013 yılında "Dünya Otomobilsiz Kentler Günü" etkinliği çerçevesinde yapıldı. Türkiye'de ve dünyada kadınlara ilham veren etkinlik çerçevesinde bisikletlerini balonlar ve çiçeklerle süsleyen kadınlar, bisiklet kullanımı konusunda farkındalık oluşturmak için pedal çeviriyorlar. Bu hareket kent hakkını savunurken aynı zamanda kadınlar için rahat ve güvenilir bir ortam yaratıyor.

İlk kez 2013 yılında İzmir'de gerçekleştirilen Süslü Kadınlar Bisiklet Turu etkinliği, Dünya Otomobilsiz Kentler Günü'ne dikkat çekmek için başlatıldı. Etkinliğe öncülük eden Sema Gür, Facebook üzerinden açtığı etkinlikle kadınlara çağrı yaptı. 300 katılımcıya ulaşan etkinlikte kadınlar güzel kıyafetleri ve süslü bisikletleriyle şehir merkezinde 3 km boyunca pedal çevirdi. Ardından "şehirlerde egzoz kokusu yerine parfüm kokusu olsun" diyerek, çevre kirliliğine dikkat çeken bir basın açıklaması gerçekleştirdiler. 9 yılda 30 ülke ve 155 şehre yayılan etkinlik, zamanla kadınların kamusal alandaki görünürliğini ve özgürlüğünü gündemine alan bir harekete dönüştü. Mersin'de 2015 yılında başlayan etkinlik kentin sokaklarında renkli ve süslü bir görüntü oluşturuyor. Bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak, kent hakkını savunmak, bisikletli kadın sayısını arttırmak, toplumda bisiklet kullananlara saygı ve duyarlılığı arttırmak için pedal çeviren kadınlara ve yüksek lisans tezinde bu konu üzerine eğilen Esra Dalçıçek ile görüştük.

"Kadın Sokağa Çıkarsa Dünya Değişir"

Bisiklete gönül vermiş ve yılın kadın aktivisti ödülünü almış Ebru Petek Budur, Süslü Kadınlar Bisiklet Turu etkinliğinin Mersin ayağını organize ediyor. Eğitim hayatını Bilkent Üniversitesinde tamamlayan Budur, 25 sene önce doğup büyüdüğü Ankaradan Mersin'e yerleşmiş. Son 7 yıldır kentte bisiklet kullanımını yaygınlaştırmak adına çalışmalar yürütüyor. "Herkes beni aktivist olarak tanıyor ama ben kendime bisiklet misyoneri diyorum" diyen Budur, Süslü Kadınlar Bisiklet Turu'nu sivil tabandan oluşan bir kadın hareketi olarak tarif etti. Budur ayrıca, hareketi İzmir'de başlatan Sema Gür'ün öncesinde katıldığı bisiklet etkinliklerinde formaları, sembollerini ile bisikleti demokratiklikten otoriterliğe taşıdığına tanık olduğunu ve hareketin erkek egemen spor etkinliklerine tepki göstermesiyle başladığını belirtti. Kadınların toplumda dilediği gibi görünür olma haklarına dikkat çekmek için her yıl Eylül ayında, Dünya Otomobilsiz Kentler Gününde bisikletleriyle caddelere ve meydanlara indiklerini belirten Budur, hareketin dünya çapında bir üne kavuştuğunu ve prestijli basın kuruluşları tarafından haberleştirildiklerini söyledi.

O ağacın altında

Bisikletli kadınların varlığının şehirlerin sürdürülebilir geleceği için de

gezegenimiz için de artık çok önemli ve kıymetli olduğunu belirten Ebru Petek Budur, kadınların kentin enerji çarkları olduğunu vurguladı. Etkinliklere katılan kadınların daha düzenli bir şekilde bir araya gelmeleri amacıyla salı günleri "O ağacın altında" isimli bir etkinlik düzenlediklerini kaydeden Budur, hareketin bir lideri olmadığını herkesin katılımcı olduğunu ifade etti. Etkinliğe katılmak için herhangi bir yaş sınırı olmadığını belirten Budur, eşlerine ve kızlarına destek olmak amacıyla gelen erkek katılımcıların da olduğunu söyledi.

Katılımcıların gözünden

Mersin Bisiklet Turu Sorumlusu Ebru Petek Budur'un ardından bu hareketin katılımcılarına söz verdik. Her biri duygu yüklü hikayelerini sizlerle paylaştık. Katılımcılardan biri olan Emine Pür Aktürk, kanser hastası ve kemoterapi tedavisi görüyor. Aktürk, bisikletin hastalığının iyileşmesine vesile olduğunu ve doktorunun da bunu fark ettiğine dikkat çekti. Aktürk, İzmir'in Bergama ilçesinden bisikletle yola çıkarak Mersin'e ulaştı. Tedavisinin bir parçası haline gelen bisikletle Doğu Anadolu Bölgesi'ne kadar pedal çevireceğini aktardı. Doktoru da kendisine jest yaparak, üzerinde "Sağlığın doğduğu şehirden, Güneşin doğduğu yere" yazan bir tişört bastırması.

Etkinliğin bir diğer katılımcısı olan Aytan Fahlioğlu etkinliklere ilk katıldığında bisiklet sürmesini bilmediğini söyledi. Birkaç aylık eğitimin ardından bisiklet kullanmayı öğrenen Fahlioğlu, şimdi bir bisiklet topluluğunun yönetim kurulunda görev aldığı vurguladı. Bisikletle doğanın farkına vardığını belirten Fahlioğlu, bisiklet sürmenin hayata bakış açısını değiştirdiğini söyleyerek "Yeni filizlenen çiçeği bile görabiliyorum" dedi.

Bir diğer katılımcı Belgin Adım ise 56 yaşında üç çocuk annesi. Adım, deniz kabuklarından süsler yaparak stantlarda satıyor. Bisiklet sürmeyi eskiden beri çok sevdiğini dile getiren Adım, bisiklet sürmek konusunda "Çevre bisiklet sürmeyi ayıplardı, bende sürmeye çekiniyordum" vurgusunu yaptı. Adım, "Turlara arkadaşım sayesinde katıldım. Kendimin farkına vardım. Kendime hiç zaman ayırmamışım. Bisiklet sayesinde arkadaşlarım, sosyal çevrem gelişti. Özgüvenim arttı" dedi.

Etkinliğin başka bir katılımcısı, 61 yaşında ve emekli olan Gülay Gördülü, "Bisikletle özgür hissediyorum, rüz-

gârı hissetmek çok bambaşka bir olay. Kullanmayı çok istiyordum ama düşer bir yerimi kırarım diye korkuyordum" dedi. Gördülü Süslü Kadınlar Bisiklet Topluluğu (SKBT) ile ilgili şunları söyledi: "Bu etkinliğe oğlumun ve ailemin desteğiyle başladım. Eğitimlere katılıyorum, turlara düzenli katılarak kendimi

geliştiriyorum. Artık korku yerine mutluluk duyuyorum. Pandemiye dolayı toplu taşımayı kullanamıyorum, şimdi de kullanmak istemiyorum, her yere bisikletle gidip geliyorum. Mutluyum, bence her insan, her kadın istediği her şeyi yapmalı. Her kadın bisiklete binmeli, bu hissi yaşamalı."

Süslü Kadınlar tez konusu oldu Süslü Kadınlar Bisiklet Turu Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Araştırmaları Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tez konusu oldu. Danışmanlığını Dr. Öğr. Üyesi Berna Aslan'ın yaptığı, Esra Dalçıçek'e ait "Feminist Yeni Toplumsal Hareketlerin Medyada Temsili: Las Tesis ve Süslü Kadınlar Bisiklet Turu Örneği" başlıklı tez 20 Ağustos 2021 tarihinde kabul edildi. 2017'de Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Bilimleri bölümünden mezun olan Dalçıçek, 2019 yılında aynı üniversitenin Eğitim Fakültesinde Temel Gazetecilik Öğretmenliği Pedagojik Formasyon eğitimini tamamladı. 2021'de Mersin Üniversitesi Kadın Araştırmaları Anabilim Dalı'nda "Feminist Yeni Toplumsal Hareketlerin Medyada Temsili: Las Tesis ve Süslü Kadınlar Bisiklet Turu Örneği" başlıklı tezini tamamlayarak yüksek lisans de-

recesi aldı.

Süslü Kadınlar Bisiklet Turunu toplumsal hareketler kapsamında inceleyen Dalçıçek, söz konusu hareketi yeni toplumsal hareketlerin temel özelliklerini barındıran çoğulcu, hiyerarşik olmayan yapıya sahip bir ağ olarak görüyor. Süslü Kadınlar Bisiklet Turu etkinliklerinin ana akım ve alternatif medyadaki temsillerine odaklanan Dalçıçek, birçok gazete ve haber sitesinin etkinliklere dönük haberlerini inceledi. Politik söyleme dayanmayan Süslü Kadınlar Bisiklet Turu hareketinin magazinsel unsurlarla ön plana çıkarılarak tüm haber metinlerinde olumlu nitelikte aktarıldığını gördüğünü belirten Dalçıçek, ana akım medyada sunulan kadın hareketlerinin görünürliğünün düşük olduğunu belirtti. Ana akım medyanın toplumsal cinsiyet odaklı haberciliğe daha fazla yer vermesi ve haber söylemlerinde kullanılan anlatım ve dilsel yapının toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik bir kurgu ile ifade edilmesi gerektiğine değinen Dalçıçek, "Haber metinlerinde cinsiyetçi ifadelerden azade edilmiş bir dil, toplumda kadın erkek eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunacak bir habercilik anlayışını oluşturacaktır" dedi.

Haber: Belkis Yayla-Hülya Uğur

MEDYADA KADIN OLMAK

Basın İlan Kurumu'nun verilerine göre 2021 itibariyle basın ilandan reklam alan gazetelerde çalışan 6 bin 969 kişinin sadece 2 bin 351'i kadın. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ise 15.148 basın kartı sahibinin sadece yüzde 25'inin kadın olduğunu açıkladı. Alanda güçlüklerle yer bulan kadınlar neler yaşıyor, medyadaki eril zihniyetle nasıl savaşıyor, kadın gazeteciler anlatıyor.

Türkiye'de 1990'ların başından itibaren özel yayın yapan medya kuruluşlarının sayılarının giderek artmasıyla bu alandaki kadın gazetecilerin sayıları da arttı. Medyada çalışan kadınların görece daha üst konumlara gelebildikleri gözlenmiş olsa da kadın gazeteciler genelde orta düzeydeki

Ben 28 yaşındayım. Bir kadın olarak 10 yılı aşkın bir süredir medya sektöründe çalışıyorum. Şu an Mersin'in en önemli yerel televizyon kanalı olan Kanal 33 TV'nin haber müdürüyüm ve ana haber spikeriyim. Aynı zamanda kısa bir süre önce yaygın hayatına başlayan Çukurova'nın Sesi internet

algısı yaratıyor. Kadın gazeteciler, toplumda kadına atfedilen roller (gece geç saate kadar çalışma, ağır ekipman kullanma ve taşıma, taciz ve güvenlik tehditleri vb.) öne sürülerek, sahada çalışmak için yetersiz bulunuyor. Çoğu kurum kadın gazeteciler özelinde "Evlendir, çocuk sahibi olur, çalışamaz", "Geç saate kadar mesaiye kalamaz", "Sahada her yere habere gidemez" vb. sebepler göstererek işe alım sırasında erkek adaylara öncelik veriyor. Ancak biz kadınlar, gecemizi gündüzümüze katarak, mesailere kalarak, her yere her saatte habere giderek bu algıyı yıkmaya çalışıyoruz.

Kitle iletişimi söz konusu olunca aslında kadın bakış açısı da erkek bakış açısı da devreye girer. Sektörde kadın bakış açısına sahip ve bunu yansıtmaya kararlı kadınların var olması gerekir. Tabi var olmaları da yetmez, bu yaklaşımlarını yansıtabilecek noktalarda olmaları yani yönetim ve karar aşamalarında bulunmaları da önemli. Mersin özeline baktığımız zaman, kadınların gerek yönetimde yer almasıyla gerek de sektörün farklı mecralarında güçlü bir şekilde mesleklerini icra etmeleri kentimiz adına gurur verici. Özellikle Türkiye'nin ilk ve tek günlük kadın gazetesinin de Mersin'de olması bizler için ayrı bir gurur. Ayrıca özellikle belirtmek istiyorum ki, Mersin'de kalemi sağlam ve istikrarlı kadın gazetecilerin sayısı bir hayli fazla. Kadın kameramanlarımız var ve görevlerini layıkıyla yapıyorlar. Mersin'de yer alan TV kanallarında kadın rejisörlerimiz var. Kadınların genellikle ekran önünde yer alması ve bir "görüntü" olarak değerlendirilmesi algısının yıkılması noktasında, son derece önemli görevlerde yer alan kadın gazeteciler, sektörümüzün geleceğinde bizlerin her alanda var olmasını sağlamlaştırmıyor. Meslekteki yetkinliğimizin cinsiyetimizle şekillenmediğini ve cinsiyetimizin mesleki gelişimimizin önünde bir engel teşkil etmediğini gösteren bu kadın meslektaşlarımızın sayısının daha da artmasını istiyoruz.

Ulusala baktığımızdaysa, basın sektöründe çalışan kadınlar genellikle belli sayfalarda istihdam ediliyor. Örneğin; kadın gazeteciler magazin departmanında daha çok istihdam edilirken spor alanında sayılarının yok denecek kadar az olduğunu görüyoruz. Yönetimde de sayıları son derece az. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanabilmesi için kurumlardaki kadın çalışan ve yönetici sayısının artırılmasına yönelik yasal düzenlemelerin getirilmesi, sektörel denetim kurulları oluşturulması ve hak ihlallerine dair sektör içi destek mekanizmalarının kurulması gerekiyor. Mesleki birliklerdeki kadın temsiliyetinin artırılması da önemli. Toplumun her alanında, sektörün her kolunda olduğu gibi medya sektöründe de biz kadınlar "varız", var olmaya en güçlü şekilde devam edeceğiz. Bizler, bize biçilen rollerden daha fazlasıyı ve bunu her alanda göstermeyi sürdüreceğiz.

Tutkunuzu Kaybetmeyin

Hülya Güzel gelecekteki genç meslektaşlarına şu mesajları vererek sözlerini sonlandırdı: "Sizlere okulu bitirir bitirmez iş bulacağınızı ve mesleğinizi özgür bir biçimde icra edeceğinizi söyleyebilmeyi isterdim. Üzgünüm! Hemen hemen her sektörde olduğu gibi bu sektörde de büyük zorluklarla karşılaşacaksınız. Ancak her birinizin

bu mesleği gönülden seçtiğini ve işinizi tutkuyla yapmak istediğini çok iyi biliyorum. O tutkuyu karşılaştığımız hiçbir engelde kaybetmeyin, ne olur kaybetmeyin. Sizi başarıya götürecektir şey o."

Kadınlar Her Şeyin Üstesinden Gelir
Haberimizin ikinci röportaj konğu ise İmece gazetesi muhabiri Elif Kurttaş. Kurttaş gazetecilik eğitimi almış bir muhabir. Kendisiyle yazılı basında kadın muhabir olmak üzerine konuştuk.

İmece Gazetesi Muhabiri Elif Kurttaş Kimdir?

Ben Elif Kurttaş. 24 yaşındayım. Ondokuz Mayıs Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü mezunuyum. 2019 yılından beri sektörün içerisindeyim. Öğrencilik yıllarımda da hep sektörde çalıştım. Şu anda İmece gazetesinde muhabir olarak çalışıyorum. Sadece muhabir olarak değil aslında. Gazetenin internet sitesi, sosyal medya yönetimi, sayfa düzenleme gibi işlerini de gazetede muhabir arkadaşlarla hep birlikte yapıyoruz. Genel olarak rutin veya özel haber üzerine çalışıyorum.

Yerel Medyada gazetecilik yaparken yaşadığınız zorluklar nelerdir?

Genellikle erkek muhabirleri tercih ediyorlar. Bunun nedenini ise gece veya geç saatlerde haberlere giderken kadın muhabirlerin gidemeyeceği yö-

le karşılaşıyoruz. Kadına yönelik şiddet ve suçlara teşvik edici bir dil görüyoruz. Yerelde spesifik olarak karşılaştığımız olmadı ama bunları yapanlar var ve yapmaya da devam ediyorlar. Özel olarak yaşadığım bir durum olmadı ama bazen mesleği kadına yakıştıramadığı için bir küçümseme ve ön yargıyla karşılaşma durumu oluyor. **Yerel Medyada Kadın Olmanın Avantajları ve Dezavantajları Nelerdir?**

Gazetecilik mesleğini çok seviyorum. Bu mesleğe başlamadan önce zorluklarının olduğunu biliyordum. Yerel basında ulusal basında olduğu gibi çok fazla muhabir olmadığı için daha fazla insanı görüyor ve tanınıyorsunuz. Yaptığımız haberler daha iyi duyuluyor ve daha iyi tanınıyorsunuz. Yapmak istediğiniz şey hedefine daha çabuk ulaşıyor. Bir başka yaşadığım durum ise iş gereği görüştüğüm bazı haber kaynakları tarafından art niyetli tavirlere maruz kalmam ve özel olarak yaşadığım bir durum olmasa bile toplum tarafından mesleği kadına yakıştıramadığı için bir küçümseme ve ön yargıyla karşılaşma durumu oluyor. **Yazılı ve Görsel Basın Arasında Kadın Çalışanlar Açısından Ne Gibi Farklar Var?**

Televizyon sektöründe kadın figürü ve bedeni ön planda, genellikle güzellik algısına uygun kişiler ekrana getiriliyor. Bu kişiler gazeteci olsun ya da

Hülya Güzel
Kanal 33 TV Haber Müdürü
ve Ana Haber Spikeri

pozisyonlarda değerlendirilirken, erkekler ise yönetim kademesinde yer alıyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in Mart 2021'de yayınladığı "İstatistiklerle Kadın" raporunda yer alan verilere göre, Türkiye nüfusunun yüzde 49,9'unu kadınlar yüzde 50,1'ini erkekler oluşturuyor. İstihdam verilerine gelince, erkeklerde bu oran yüzde 63,1 iken kadınlarda yüzde 28,7 oranında kalıyor. Nüfus yarı yarıya iken kadın istihdamı neredeyse üçte bir oranına karşılık geliyor.

Basın Kartı Sahibi Kadın Gazeteci Oranı Sadece Yüzde 25

Basın İlan Kurumu'nun verilerine göre, ülkemizde, resmi ilan yayınıyla alakalı gazete sayısı 2021 yılı itibarıyla 997. Bu gazetelerde toplam çalışan sayısı ise 6 bin 969 kişi. Bu sayının 4 bin 618'ini erkek çalışanlar, 2 bin 351'ini kadın çalışanlar oluşturuyor. Bu gazetelerde basın kartı sahibi olarak yalnızca 3 bin 260 kişi çalışıyor.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay rakamlarla ilgili şu açıklamada bulundu: "31.12.2020 tarihi itibarıyla 15.148 basın kartı sahibi basın mensubu bulunmaktadır. Bu basın kartı sahiplerinden yüzde 25'i kadın, yüzde 75'i erkektir." Bu veriler, kadınların istihdamı konusunda basın sektörünün genel çalışma hayatından pek de farklı olmadığını gösteriyor.

Aslında kadının medyadaki istihdamındaki negatif durum sadece niceliksel verilerle değil. Medyada orta düzeyli yöneticilikten üst kademeye çıkamayan kadınlar, genellikle yayın bölümlerinde yer alıyor; magazin sayfasi, editörlük, yazı işleri, muhabirlik alanlarında çalışıyor. Medyanın çeşitli alanlarında çalışan kadınlar neler yaşıyorlar, medyadaki erilliği en çok nerede ve nasıl hissediyorlar? Mersin'de farklı yayın organlarında ve farklı alanlarda çalışan kadın gazetecilere sorduk bu soruları. İlk röportajımızı Kanal 33 TV Haber Müdürü ve ana haber spikeri Hülya Güzel ile gerçekleştirdik.

Kanal 33 TV Haber Müdürü ve Ana Haber Spikeri Hülya Güzel Kimdir?

Merhaba, öncelikle sizlere teşekkür ediyorum. Karşımda geleceğin sağlam kalemlerinden olacağına inandığım, iki değerli kadın gazeteci adayları var. Sizlerle bu röportajı yaptığım için mutluyum.

gazetesinin de genel yayın yönetmenliğini yapmaktayım. Meslek hayatıma henüz 18 yaşında iken HRT Akdeniz TV'de spor spikerliği ve muhabiri olarak başladım. O yıllarda Hatay'ın spor muhabirlerinden biri ve tek spor spikeriydim. Bunun gurur verici olduğunu belirtmek istiyorum. Elbette bu görevde gelmemde spora olan tutkum da büyük rol oynadı. Oradaki yaklaşık 2 yıllık görevim ardından Kanal 33 TV'de haber muhabiri, haber spikeri ve kameramanlık görevleri yaptım. Bu dönemde Kanal 33 ve Almanya'da yayın yapan Kanal Avrupa TV'nin paydaşları olduğu bir Avrupa Birliği projesinde, proje asistanı olarak görev yaptım ve bu kapsamda yurtiçinde ve yurtdışında sektörümüze dair birçok önemli röportajlar gerçekleştirdim. Ardından Antalya'da Kanal V Televizyonu'nda haber spikerliği ve haber muhabirliği görevini 3 yıla yakın süre boyunca icra ettim. Daha sonra yeniden, "evim" olarak nitelendirdiğim Kanal 33 TV'ye döndüm.

Meslekteki Yetkinliğimiz Cinsiyetimizle Şekillenmiyor

Medya sektöründe ulusal çapta ve yerelde kadınların kariyer anlamında ilerleyiş konusundaki düşüncünüz nedir?
Söze insanları cinsiyete göre ayırmayı doğru bulmadığımı belirterek başlamak istiyorum. Günümüz toplumunda erkekler de en az kadınlar kadar zorluk çekiyor. Onların da yükünü azımsamak doğru olmaz. Sektörde 10 yıldır görev yaptığımı belirtmişim. Yaptığım bunca göreve getirilirken, cinsiyetimin artışı ya da eksisi olduğunu düşünmüyorum. Olmamalı da zaten. Hangi sektör olursa olsun ekonomik, sosyal ve cinsiyet olarak ayrıştırmamak gerekiyor.

Üniversitelerde iletişim fakülteleri ve gazetecilik bölümlerinin açılmasıyla beraber, bu meslekte eğitim gören ve çalışan gazeteci kadınların sayısı da ülkemizde giderek artıyor. Bununla birlikte medya örgütlerinde çalışan gazeteci kadınlar cinsiyet ayrımcılığına ilişkin sorunlar ve zorluklar yaşamakta, kariyerlerinde yükselmede ve iyi olanaklarla meslek hayatlarına devam etmede bazı engellerle karşılaşmakta. Dış görünüşümüz, özel hayat gibi kişisel yaşamımız üzerinden baskılar yerelde de ulusal medyada da meslekte ilerlememizde aslında "kolay hedef"

Elif Kurttaş
İMECE Gazetesi Muhabiri

nünde baskı yapıyorlar. Oysa ki böyle bir şey söz konusu değil. Kadınlar her şeyin üstesinden gelir ve her şeyi yapabilir. Bu bağlamda yaşadığımız zorluklar mesleği küçümsemeyi gündeme getiriyor. Medya yöneticiliğinde genellikle erkek hegemonyası hâkim ve bunların çoğu sektör dışından.

Terfi Anlamında Erkekler Ön Planda Medya Sektöründe Kadınların Kariyer Anlamında İlerleyiş Konusunda Neler Düşünüyorsunuz?

Yerel basında özellikle terfi anlamında erkekler ön planda oluyor. Tanıdıkları aracılığıyla terfi alanlar oluyor, bazen sadece erkek oldukları için terfi alanlar oluyor ve genelde yöneticilik pozisyonları erkekler veriliyor. Bu anlamda aldığı maaş da ona göre değişiyor. Özellikle spor müsabakalarında erkek muhabir yoğunluğu çok fazla. Haberlerini yapmak için katıldığım maçlarda genellikle erkek meslektaşlarımla karşılaşıyorum. Oysa kadınların da bu alanda söz sahibi olmaları gerektiğini düşünüyorum.

Erkek Meslektaşlarımızın Size Karşı Tavırları Nasıl?

Ben çalıştığım kurumda meslektaşından bu yönde hiçbir olumsuzluk yaşamadım. Aksine kendisi feminist düşüncüyü savunan biri. Medyada bizler daha çok eril dille yapılan haberler-

olmasın ekrana çıkarılıyor. Spikerlerin çoğunun kadın olduğunu görüyoruz. Bu da güzellik algısı konusunu destekler nitelikte. Yani görsel basında kadın bedeni üzerinden bir algı yaratılmaya çalışırken yazılı basında ya da rejide ise erkek figürü ön planda olduğunu düşünüyorum. Haber dilinde ise yine kadın bedeni üzerinden eril bir dille baskı görüyoruz. **Gelecekteki meslektaşlarınıza neler söylemek istersiniz?**

Meslektaşlarıma emeklerini sömüren herkese karşı haklarını sonuna kadar savunmalarını, yapılan mobbinglere karşı yılmamaları gerektiğini söyleyebilirim.

Geleceğin Kadın Gazetecilerinden Bir Son Söz

İstatistiksel verilerin ve medyanın farklı kulvarlarında yer alan her iki başarılı kadın gazetecinin de bizlere söylediği: medyada kadın istihdam açısından yeterince görünür değil. Hülya Güzel ve Elif Kurttaş'ın da vurguladıkları gibi medyada erkek egemen bir yapılanma söz konusu ve bu yapılanma eril bir dilin medya içeriklerine hâkim olmasını beraberinde getiriyor. Bu sektörde cam tavanlar, cam duvarlar ve erkek egemen bir yapı olsa da biz genç kadın iletişimciler gelecekte sahada daha çok var olmaya devam edeceğiz. **Haber: Nazlı Bilim-Sedanur Yıldırım**

ORGANLAR TOPRAK OLMASIN, CAN OLSUN

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Organ Bağışı Birimi ve Organ Nakli Merkezi Koordinatörü Hemşire Zübeyde Usanmaz Mersin Üniversitesi 30. Yıl etkinlikleri kapsamında Cumhuriyet Meydanı'nda kurdukları organ bağışı standında öğrencileri ve ziyaretçileri bilgilendirdi.

Sağlık Bakanlığının 2021 yılı verilerine göre Türkiye'de; 1337 kişi karaciğer, 19 bin 34 kişi böbrek, 809 kişi kalp, 265 kişi pankreas, 39 kişi akciğer, 1 kişi ince bağırsak olmak üzere toplam 21 bin 485 kişi organ nakli bekliyor. Bu bağlamda Usanmaz, organ bekleyen

çok sayıda insanın olduğunu ve sayının her geçen dakika artıp, değişkenlik gösterdiğini, bu süreç içerisinde de organ bağışı olmadığı takdirde hayatlarını yitirdiklerini belirterek organ bağışının önemini vurguladı. Sağlık Bakanlığının verilerine göre Türkiye'de 2022

yılıın Mayıs ayı itibarı ile 685 kişi karaciğer, 1472 kişi böbrek, 9 kişi kalp, 2 kişi akciğer olmak üzere toplam 2168 kişiye organ nakli yapıldı. Pankreas ve ince bağırsakta ise hiç nakil gerçekleştirilmedi.

Listeler Gün Geçtikçe Kabarıyor
Organ bağış listelerinde ihtiyaç duyulan organlara da değinen Usanmaz, "Karaciğer, pankreas, kalp, akciğer, böbrek en fazla ihtiyaç duyulan organlar ve canlıdan nakil şansı olan organ-

lar ise böbrek ile karaciğer" ifadelerini kullanarak, bekleme listelerinin gün geçtikçe kabardığını sözlerine ekledi. Organ bağışı başvurusu yapmak için bireyin 18 yaşını doldurması ve akli dengenin yerinde olması yeterli. Herkesin organ bağışında bulunabileceğini kaydeden Usanmaz, organ bağış standında talepleri alıp kart düzenlediklerini ve verilen bilgilerin E-Nabız sistemine kaydedildiğini belirtti.

Beysin ölümü gerçekleşmiş bir hastanın ailesinin organ bağışı için onayı olması gerektiğini belirten Usanmaz, "Aileye hastanın vasiyetinin olduğu söylenip onların da nakil için onayları olup olmadığını soruyoruz, çünkü bağış sözlü vasiyetin yazılı halidir. O yüzden ailenin onayı ya da hasta yakınının izni gerekir" ifadelerini kullandı. Usanmaz, ailenin onay vermesi durumunda organların, listede bekleyen uygun donörlere nakil işlemi için hazır hale getirildiğini ama bu süreç içerisinde hastanın durumunun da önemli olduğunu vurgulayarak hastanın tıbbi ölümü gerçekleştiğinde hastanın organlarının durumuna bakılarak, nakle uygun donör olup olmadığının kontrol edildiğini dile getirdi.

Usanmaz, "Organ bağışı yapmak isteyen bireyler tüm hastanelerde mevcut olan organ bağış birimlerine başvurarak organ bağış formu doldurabilirler. Ölüm sonrasında organlarımız toprağa gömülüyor. Organlar toprak olmasın, can olsun, organlarımızı bağışlayın, başkalarının hayatını kurtarın" dedi.

Haber: Nazlı Bilim & Sedanur Yıldırım

EBEVEYNLER ÇOCUKLARI İÇİN YENİ MEDYAYA HÂKİM OLMALI

Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Öğr. Gör. Pelin Kılınç Özüölmez, yeni medyanın getirdiği risklerin çocuğun güvenliği ve mahremiyeti açısından son derece sakıncalı boyutlara ulaştığına dikkat çekti. Özüölmez, yeni medyanın çocuğun yararı ölçüğünde derinleşmesi gereken bir alan olduğunu söyledi.

Haber: Ceren Gülüm Şahin

Çocukların dijital medya ile olan ilişkisi, yeni medya araçlarının yaygınlaşmasıyla gündemini sürekli koruyor. Önceki kuşaklara nispeten teknolojik ürünlere daha çabuk ulaşabilen günümüz çocukları, yeni medyanın beraberinde getirdiği tehlikelerden çoğu zaman korunamıyor. Çocuk ve dijital medya üzerine çalışmalar yürüten Özüölmez ile bu ilişkinin geldiği boyutları, ebeveynlerin üzerine düşen sorumlulukların neler olduğunu ve medya okuryazarlığı kavramının imkânları üzerine konuştuk.

Dijital medya ve çocuk üzerine doktora

yapan Özüölmez, yeni medya ve çocuk ilişkisi konusunda çalışmalar yapmasında itici gücün çocukların güvenlik sorunu olduğunu belirtti. Ebeveynlerin çocuklarının türlü hallerini neredeyse her gün bir grup insanla istekli bir şekilde paylaşmaları kendisinde adını koyamadığı bir tür rahatsızlık uyandırdığını açıklayan Özüölmez, bu durumun ne kadar etik, doğru ve kabul edilir olup olmadığı ile ilgili bir araştırma gerçekleştirmeye başladığını söyledi. Yeni medyanın olanakları ile birlikte risklerini de değerlendirdiğinde mahremiyet olgusundan çocuğun güvenliğine kadar konunun aslında son derece sakıncalı boyutlara ulaşabildiğini

gören Özüölmez, bu konuda araştırma gerçekleştirmenin önemli ve güncel bir soruna işaret etmek anlamına geldiğini ve toplum yararı ölçüğünde derinleştirilmesi gereken bir alan olduğunu belirtti.

“Ekran bağımlılığı pek çok sorunu beraberinde getiriyor”

Sosyal ağların kullanıcı sözleşmelerinde 13 yaşın altındaki çocukların erişimine izin vermediğini ifade eden Özüölmez, pratikte durumun böyle olmadığını söyleyen Özüölmez, çocuklara bu ortamlarla ilgili farkındalık eğitimleri verilmesi gerektiğini kaydetti. Özüölmez, “Bu ortamlar, çocuklara ideal bedenlerin olumlandığı, tüketimin özendirildiği ve herkesin mutlu bir hayat sürdüğü dünyayı sunuyor” dedi.

Dijital medya ortamları denildiğinde sosyal ağların bu mecranın yalnızca bir parçası olduğuna dikkat çeken Özüölmez, bu ortamların özellikle çocuk yaş grubunun ekran önünde kalmasını sağlayan pek çok içeriğe ev sahipliği yaptığını belirtti. Özüölmez, çocuk yaş grubunun ekran önünde kalmasını sağlayan ortamlara örnekler vererek şu noktalara değindi “Rekabet içeren oyunlar, dikkat çeken videolar, filtre kullanımı ile öne çıkan fotoğraflar, etkileşimli sohbet ortamları vb. türden içerikler çocukların bu ortamlarda zamanı unutmalarına neden oluyor. Küçük yaş grubundaki çocuklar ise zamanlarının çoğunu en yaygın kullanılan video yayın platformu Youtube’da geçiriyor.” Kimi videoların süresinin saatler sürdüğünü ya da makine öğrenmesi yoluyla benzer ve daha dikkat çeken içeriklere sahip videoların öneriler arasında hemen yerini aldığı belirten Özüölmez, böylelikle ebeveyn ya da bakıcı denetiminden yoksun çocukla-

rın uzun süreler ekran karşısında vakit geçirdiğini söyledi. Ebeveynlerin bu süreçte bilinçli olmasının önemli olduğunu kaydeden Özüölmez, ebeveynlerin okumalarını öncelikle kendi farkındalıklarını geliştirmeye yönelik yapmaları gerektiğini söyledi.

Esasında çocukları ya da yetişkinleri dijital medyadan korumak gibi bir derdimizin olması meseleye sorunlu bir açıyla bakmamıza neden olabileceğini söyleyen Özüölmez, dijital medya içerikleri doğru kullanıldığında bilgiye erişimi kolaylaştırdığı gibi çocukların bilişsel gelişimine de oldukça yarar sağlayan bir imkân, olanak olduğunu belirtti. Asıl sorunun bizim bu ortamdan nasıl yararlandığımızda yattığını dile getiren Özüölmez, sosyal ağlar da bu yararlı amaca hizmet edebilir ifadelerini kullandı.

Çocuk Mahremiyeti: Onun Özel Alanına Giren, Ona Dair Her Şey

Çocuk mahremiyetinin en basit anlamıyla onun özel alanına giren aslında ona dair her şey olduğunu vurgulayan Özüölmez, çocuklarla ilgili şirinlik olması amacıyla paylaştığımız birçok görselin ve bilginin ciddi bir tehdit oluşturabileceğinin altını çizdi. Özüölmez bu konuda ebeveynleri uyararak şunları söyledi: “Adı soyadı, yaşı, yaşadığı yer, eğitim aldığı kurum, okul forması ilk akla gelen kişisel verileri olursa pek çok ebeveynin göz ardı ettiği çocuğun ruh hali, talep ve istekleri, özel ilgi alanları gibi duygusal verilerinin de listesini uzatabiliriz.”

“Ebeveynler Kendi Dijital Kimlikleri İçin Medya Okuryazarı Olmalıdır”

Güvenli ağ kullanımı ile ilgili uluslararası ölçekte UNICEF’in, ülkemizde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun ebeveynlere yönelik hazırladığı çok faydalı içeriklerin olduğunu söyleyen Özüölmez, ebeveynlerin araştırmaları,

merak etmeleri gerektiğini ifade etti. Medya okur-yazarlığının önemini kavradıkça ortaya ne gibi sonuçların ortaya çıkabileceğini şöyle aktardı: “Ebeveynler, internet ortamında paylaşılan bilgilerin bağlayıcılığından ve sonuçlarından haberdar olabileceklerdir. Bu nedenle ebeveynler sadece çocukları için değil, kendi dijital kimlikleri için de iyi bir medya okuryazarı olmalıdır.”

Ebeveynler İçin Sonsöz

Dünya sürekli bir değişimin içinde ve çocuklar bu dijital dünyanın içerisinde doğdular. Bu değişim ve dönüşümü yok saymak ya da kapılarımızı yeniliklere kapatmak mümkün değil. O zaman bu yeni dünyanın kurallarına hâkim olmalıyız ve önce kendimizi sonra da çocuklarımızı dijital okuryazarlık konusunda eğitmeliyiz. Dijital dünyadan çocukların sağlayacağı faydaları en üst seviyeye çıkartırken, zararları da en aza indirmeliyiz. Çocukları dijital dünyada yasadık ve korku ile değil, gerçeklerle ve ona duyduğumuz saygı ile eğitmeliyiz.

Pelin Kılınç Özüölmez Kimdir?

Mersin Üniversitesi’nden Radyo, Televizyon ve Sinema bölümü mezunu Pelin Kılınç Özüölmez, daha sonrasında kadın araştırmalarına yöneldiğini ve toplumsal cinsiyet araştırmaları bağlamında reklam analizleri yaptığını belirtti. Ayrıca bu araştırmaları doğrultusunda yüksek lisans tezini verdiğini söyleyen Özüölmez, iletişim alanından kopmadığını da cümlelerine ekleyerek daha doğru bir şekilde ilerlemeyi hedeflediğini belirtti. İletişim alanında ise çağımızın asıl meselesi olarak gördüğü bir eğitim sürecinden geçiyor. Yeni medyanın diğer olumsuz özellikleri medya okuryazarlığı kavramı sayesinde biraz da olsa önleniyor. Kullanıcıların medya okuryazarlığı dersini almasıyla birlikte, yeni medya ortamlarında gördüğü her bilgiye inanmak ve like (beğeni) atmak yerine öncelikle o bilgiyi diğer kaynaklarla kıyaslayabilecek ya da teyit ettirecek uygulamaları bilebilecektir. Yalnızca yeni medyada değil geleneksel medya ortamında da medya okuryazarlığını bilmemiz gerekir, çünkü ancak o zaman sahip olduğumuz şeyleri gerektiği gibi kullanabiliriz. Sonuç olarak, sizler için bugün hayatımızın olmazsa olmazı haline gelen yeni medya kavramının olumlu ve olumsuz yönlerini aktarmaya çalıştık. Başta da belirttiğimiz gibi, her iyi şeyin kötü yanları da olabilir ancak önemli olan iyi tarafları öne çıkarıp kötü olan tarafını ortadan kaldırmaktır. Yeni medyanın olumsuz yanları, medya okuryazarlığı eğitimi ile engellenebilir hale gelebilir.

DERSLİK

Ayhan Sağat

YENİ MEDYA KAVRAMI

Yeni medya kavramı, bilgisayarların işlem gücü olmadan oluşturulamayacak veya kullanılmayacak ortamlara denir. Fakat günümüzde bu kavram televizyon, basılı gazete, dergiler ve radyoyu kapsayan geleneksel medyadan ziyade internet siteleri, sosyal medya uygulamaları, mobil iletişim teknolojileri gibi geleneksel medyadan sonra ortaya çıkan ve bilgiye erişimde kolaylık sağlayan araçlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Artık eskisi gibi sadece belirli sabit kaynaklardan bilgi edinmek yerine sayısız kaynağı içinde barındıran yeni medyanın en büyük özelliği her zaman her yerde kolay ve hızlı bir erişilebilirlik özelliğini içinde barındırmasıdır diyebiliriz. Dünyanın her yerinden internete erişimin kolaylaşması ile beraber insanlar bayilerden gazete almak yerine ya da televizyon başında haber dinlemek yerine cep telefonu ve tableti sayesinde bu işlerini kolayca halledebilmektedir. Ama her iyi şeyde olduğu gibi yeni medyanın da bazı olumsuz yanları zaman zaman ortaya çıkabilmektedir. Yeni medyanın bilgiye erişimde sayısız kaynak sağlıyor olmasının onun en büyük artılarının biri olduğunu belirttik. Fakat bu sayısız kaynak bazen çok büyük bir bilgi çöplüğünün ortaya çıkmasına da sebep olabilmektedir: Eskiden geleneksel medya haber yaptıktan sonra

o haberler sosyal medyada yayıldı ama artık durum tersine dönmüş durumda. Artık geleneksel medya, haberlerini sosyal medya ortamlarından almakta ve yeni medyayı kaynak olarak göstermektedir. Doğal olarak geleneksel medya çağa ayak

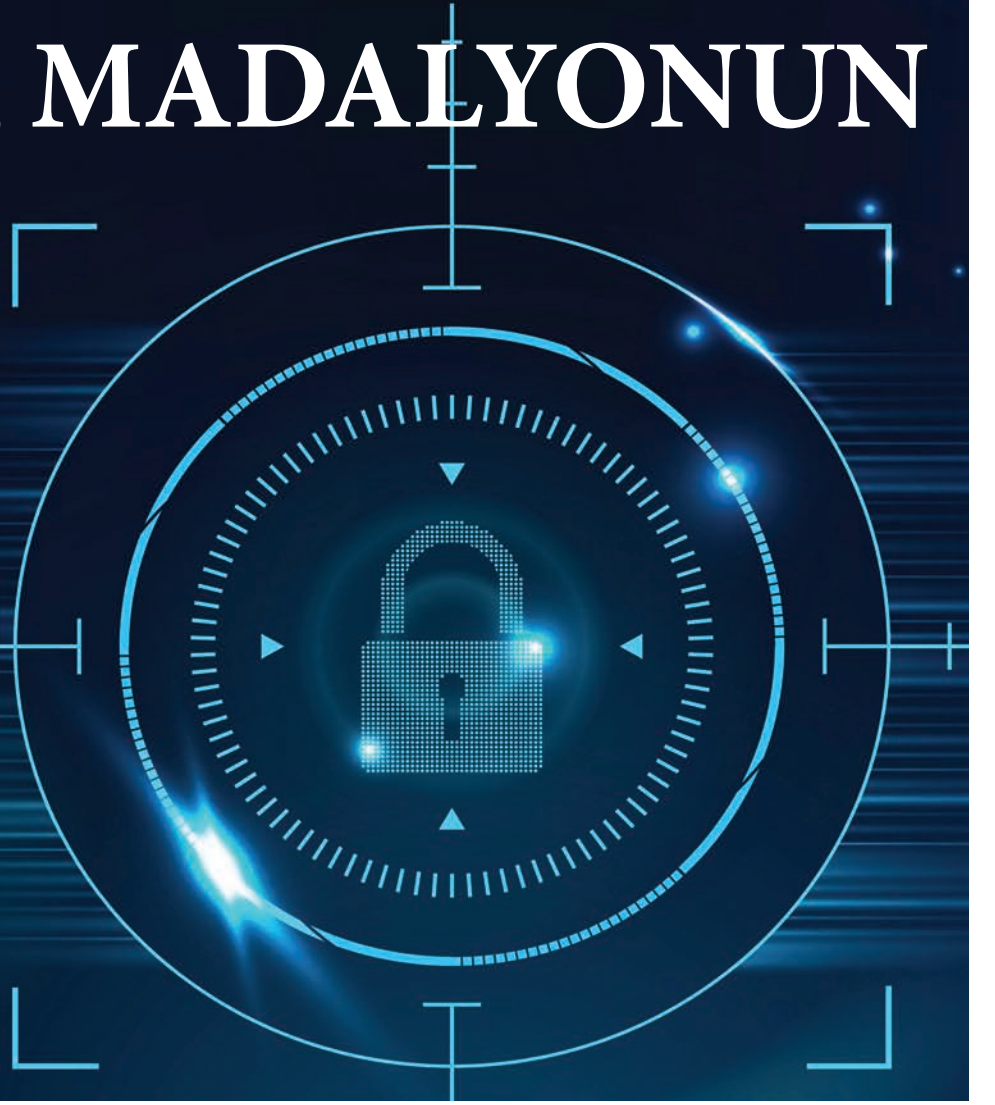
uydurmak adına bu şekilde bir yol izlemek zorunda kalıyor. Toplumunda sunduğu olumlu özelliklerin yanı sıra, yeni medyanın olumsuz yanlarına baktığımız zaman çok yoğun bir dezenformasyon akışını da içinde barındırdığını görürüz. Geleneksel

medyaya kıyasla artık herkes yeni medya sayesinde bir içerik üreticisi olduğu için doğal olarak yayıltıcı bilgi sayısı da çok olabiliyor. Bazen insanlar, sosyal medya ortamında karşısındaki kişiyi tanımamasına rağmen çok kolay bir biçimde kişi

mahremiyetini ya da kişi gururunu zedeleyici söylemlerde bulunabilmektedir. Daha birçok olumsuz tarafından söz edebiliriz ama her sorunun mutlaka bir çözümü vardır. Bu çözümler ise, yeni medyayı sık kullanan kullanıcıların medya okuryazarlığı bilincini edinebilecekleri bir eğitim sürecinden geçiyor. Yanlış ve yanıltıcı bilgi yayılımı gibi yeni medyanın diğer olumsuz özellikleri medya okuryazarlığı kavramı sayesinde biraz da olsa önleniyor. Kullanıcıların medya okuryazarlığı dersini almasıyla birlikte, yeni medya ortamlarında gördüğü her bilgiye inanmak ve like (beğeni) atmak yerine öncelikle o bilgiyi diğer kaynaklarla kıyaslayabilecek ya da teyit ettirecek uygulamaları bilebilecektir. Yalnızca yeni medyada değil geleneksel medya ortamında da medya okuryazarlığını bilmemiz gerekir, çünkü ancak o zaman sahip olduğumuz şeyleri gerektiği gibi kullanabiliriz. Sonuç olarak, sizler için bugün hayatımızın olmazsa olmazı haline gelen yeni medya kavramının olumlu ve olumsuz yönlerini aktarmaya çalıştık. Başta da belirttiğimiz gibi, her iyi şeyin kötü yanları da olabilir ancak önemli olan iyi tarafları öne çıkarıp kötü olan tarafını ortadan kaldırmaktır. Yeni medyanın olumsuz yanları, medya okuryazarlığı eğitimi ile engellenebilir hale gelebilir.

SANAL DÜNYADA MADALYONUN KARANLIK YÜZÜ

Teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi ile birlikte, teknolojik araçların insanoğlunun yaşamının merkezine yerleştiğini görüyoruz. Elbette teknolojik gelişmelerle birlikte ortaya çıkan bilişim temelli sanal dünyanın bireye ve topluma sağladığı katkılar son derece önemli. İnsanoğlu artık tek bir tuşla tüm dünyaya ulaşabilme yetisine sahip oldu. İletişim hız kazandı, içerikler devasa boyutlara ulaştı. Fakat tüm bunlar gerçekleşirken madalyonun diğer yüzü bizlere başka bir tablo sunuyor. Teknolojinin amacı dışında ve suç odaklı kullanılması siber suçlar yani bilişim suçları. Bu haberimizde detaylı olarak bu kavram üzerinde durduk. Uzman görüşünden yararlanarak madalyonun karanlık yüzünü aydınlatmaya çalıştık. Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Arş. Gör. İbrahim Çataldaş ile bilişim sistemleri ve bu alandaki hukuki sorunlar üzerinde konuştuk. Uluslararası İlişkiler, Halkla İlişkiler, Kamu Yönetimi ve Hukuk alanlarında lisans ve lisansüstü eğitimleri olan Çataldaş'ın sosyal medyadaki bilgi kirliliği, algoritmalar ve yapay zekâ konusunda akademik çalışmaları bulunmakta.

Bilişim Suçu Kavramı

Türk Dil Kurumu (TDK) bilişim sözcüğünü; "İnsanoğlunun teknik, ekonomik ve toplumsal alanlardaki iletişimde kullandığı ve bilimin dayanağı olan bilginin özellikle elektronik makineler aracılığıyla düzenli ve akla uygun bir biçimde işlenmesi bilimi, enformatik şeklinde açıklamaktadır. Bilişim suçunun ise genel tanımı şöyle ifade edilmektedir: Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) ihlal eden, işlenmesinde veya araştırılmasında bilgisayar teknolojisi bilgilerini içeren her suç bilişim suçudur.

Bilişim alanına ilişkin günümüzde yürürlükte olan "Bilişim sistemine girme suçu" 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (TCK)'nın 243. Maddesinde düzenlendiğini belirten araştırma görevlisi İbrahim Çataldaş, yapılmış olan düzenleme metnini açıkladı:

"Madde 243- Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak giren ve orada kalmaya devam eden kimseye bir yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

Yukarıdaki fıkrada tanımlanan fiillerin bedeli karşılığı yararlanılabilecek sistemler hakkında işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranına kadar indirilir.

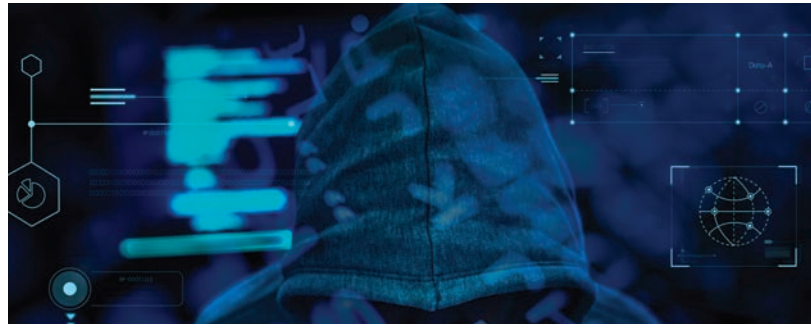
Bu fiil nedeniyle sistemin içerdiği veriler yok olur veya değişirse, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hüküm olunur."

Kanun metninin 3 fıkradan oluştuğunu ifade eden Çataldaş, "Birinci fıkrada bilişim sistemine girme suçunun meydana gelmesi için temel şekil düzenlenmişken; ikinci ve üçüncü fıkralarda bu suçun nitelikli hallerine yer verilmiştir." dedi. "Bu açıdan bilişim sistemine girme suçu, suçun işleniş biçimine göre daha az veya daha fazla ceza ile cezalandırılacak bir suçtur. 90'lı yıllardan günümüze doğru gelindiğinde bilişim alanında hızlı bir teknolojik gelişmenin meydana geldiğini söylemek mümkündür." vurgusunu yaptı.

Teknolojik Yazılım ve Veri Sistemlerinin Çeşitliliği Farklı Suçları Ortaya Çıkartıyor

Çataldaş, günlük yaşamımızın birçok alanında dijital teknolojik cihaz ve yazılımları kullandığımızı ve bunlardan

bazılarının Windows, Linux gibi işletim programları, e-mailler, Facebook, Instagram, Whatsapp, Twitter gibi sosyal medya uygulamaları olduğunu belirtti. Kısacası bilişim sistemlerinin her türlü bilgisayar ve veri sistemlerini ifade ettiğini söyledi. Çataldaş, bilişim sistemine izinsiz girme suçunu örneklerle şöyle açıkladı: "Teknolojik yazılım ve veri sistemlerinin çeşitliliğine bağlı olarak çok farklı şekillerde "bilişim sistemine girme suçu" meydana gelmesi mümkün olup bu suçun oluşması için kastın varlığı aranmaktadır. Yani kişinin bu suçu kasten işlemesi gerektiğini

belirtti. Kişi bilişim sistemine girerek bu suçu işleyebileceği gibi bilişim sisteminde kalarak da bu suçu işleyebilir. Bir kişinin sosyal medya veya e-posta hesabına kişinin rızası dışında bir başkasının erişmesi fiili bu suça verilebilecek bir örnektir. Bir başka örnek ise bir kişinin bilgisayarına başka bir ağ üzerinden çeşitli virüsler gönderilerek o kişinin bilgisayarına erişilmesidir. Bu örnekte suç, mağdurun bilgisayarındaki verilerin görüntülenmesi şeklinde işlenebileceği gibi başka bir ağ aracılığıyla bilişim sisteminde oturum açılması yoluyla da işlenebilir. Bir diğer örnek ise bir kişiye belirli bir süre için izin verilip o sürenin dolmasına rağmen kişinin sistemde kalmaya devam etmesidir. Örneklerden de anlaşılacağı üzere bu suçun meydana gelmesi için söz konusu eylemlerin mağdurun rızası dışında meydana gelmiş olması gerekir." İbrahim Çataldaş, kanun metninden de anlaşılacağı üzere bilişim sistemine girme suçunun işlenmesi durumunda, işlenen suçun niteliğine göre adli para cezası veya hapis cezasına hükmedilebileceğini kaydetti.

Bilişim Suçunun Mağduru Ne Yapmalı?

Bilişim sistemine girme suçunun takibi şikâyete bağlı olmadığını vurgulayan Çataldaş, bilişim sistemine girme suçunun tespit edildiği andan

itibaren soruşturma ve kovuşturmaya tabi olabileceğini aktardı. Bilişim suçu mağdurunun Cumhuriyet Savcılığına başvurarak da suç duyurusunda bulunabileceğini sözlerine ekleyen İbrahim Çataldaş, görevli mahkemenin Asliye Ceza Mahkemesi olduğunu belirtti.

Bilişim yoluyla işlenen suçlar ile bilişim sistemine karşı işlenen suçlar arasındaki fark da değişen Çataldaş: "Türk Ceza Kanunu'nda 'Bilişim Sistemine Girme suçu' (TCK m.243) dışında Sistem Engelleme, Bozma, Erişilmez Kılma, Verileri Yok Etme veya Değiştirme

Suçu (TCK m.244) Banka veya Kredi Kartının Kötüye Kullanılması suçu (TCK m.245), Yasak Cihaz veya Program Kullanma suçu (TCK m.245/a) gibi suçlar düzenlenmiştir." dedi.

Çataldaş, bu kapsamda ilgili kanun maddelerinde belirtilen suçların işleniş biçimine bağlı olarak daha ağır hapis ve para cezalarına hükmedilmesinin mümkün olduğunu söyledi.

Bir hukukçu olarak ülkemizde bilişim suçlarına yönelik tek bir kanunun olmaması hakkında ne düşünüyorsunuz? Şeklindeki sorumuza şöyle yanıtlandı: "Bir önceki soruda da belirttiğim gibi bilişim suçlarına ilişkin olarak yapılmış olan yasal düzenleme Türk Ceza Kanunu'nda mevcuttur. Burada üzerinde durulması gereken en önemli husus bilişim alanının sürekli bir şekilde gelişim göstererek dönüşmesidir. Bu nedenle çok yakın bir geçmişte yürürlüğe girmiş olsa dahi o düzenlemenin bilişim alanındaki bütün gelişmeleri henüz kapsamadığı görülebilir." Bilişim alanının dijital teknolojilerle birlikte sürekli gelişen ve dönüşen bir alan olduğunu vurgulayan Çataldaş, bu bağlamda bilişim alanına ilişkin olarak yapılmış olan düzenlemelerin de zaman içerisinde geliştirilip bazı kısımlarının revize edilmesi gerektiğini söyledi.

Metaverse ve Kripto Paralar

Bilişim sistemlerinin günümüzde sosyal medya uygulamaları, mobil uygulamalar ve bankacılık uygulamaları gibi yazılım ve sistemlerden daha fazlasını ifade ettiğini dile getiren Çataldaş, "Bilişim alanında meydana gelen gelişmeler hukuk alanını sadece suç ve ceza bakımından değil, diğer farklı hukuki durumlar bakımından da ilgilendirebilmektedir." dedi. Buna örnek olarak günümüzde yeni bir trend olan Metaverse üzerinden sanal gerçekliğe ilişkin işlemleri açıkladı: "Buradaki durum yapılan işlemlerin suç olması değildir. Ancak yeni bir gelişme olması dolayısıyla henüz buna ilişkin bir yasal düzenlemenin olmamasıdır." Çataldaş, bir diğer örnek olarak kripto para platformlarından söz etti. Çataldaş, "Kripto paraların hayatımıza girdiği ilk dönemlerde yasal düzenlemeler neredeyse hiç yok iken günümüzde hem kripto paralar hem de bu paralara ilişkin işlemlerin yapıldığı platformlara yönelik olarak birtakım yasal düzenlemeler yapılmış yoluna gidilmiştir." dedi. Çataldaş, bu bakımdan bilişim alanında meydana gelen birçok gelişmenin zaman içerisinde birtakım yasal düzenlemeler de getireceğini ileri sürdü.

Bilişim Suçlarına Karşı Hangi Önlemler Alınmalıdır?

Çataldaş, internet ve dijital teknolojileri kullanan her bireyin öncelikle dijital anlamda bir okuryazar olması gerektiğinin önemini vurguladı. Sosyal medya platformlarında veya web sitelerinde yer alan kaynağı belirsiz ve tehlikeli içeriklere erişimin sağlanmaması ve dijital platformlarda gizli bilgiler, parolalar ve şifreler hiçbir şekilde kaydedilmemesi gerektiğini ifade etti. Bunların dışında bilişim suçlarına karşı alınabilecek önlemleri şöyle sıraladı:

"Yasadışı siteler ile ilgili şikâyetlerinizi 155@iem.gov.tr adlı e-posta ihbar adresine bildirebilirsiniz.

Şikâyetçi olduğunuz konular ile ilgili olarak yapılacak çalışma sonucunda internet servis sağlayıcının yurt dışında olması durumunda adli makamlar tarafından yapılacak olan Adli İstina ile konunun takibi yapılabilmektedir.

Özel güvenlik önlemleri almadan internet'e bağlanmayınız.

İnternet ortamında %100 güvenliğin

hiçbir zaman sağlanamayacağını unutmayın. Özellikle sohbet ortamlarında özel kişisel bilgilerinizi vermemeniz gerektiğini unutmayın.

İnternet ortamında tanıştığınız kişilere kredi kartı bilgilerinizi kesinlikle vermeyiniz.

İnternet üzerinden yapılan yazışmalarda karşınızdaki kurumlarla özel bir yöntemle yazışmanızda fayda olacaktır. Bu şekilde sizin adınıza birlikte ticaret yaptığınız şirketlere asılsız bilgiler gönderilse bile karşı taraf bunun sizden gelmediğine emin olacaktır.

Sanal ortamda yazışmalarınızda log kaydı tutmanız yararınıza olacaktır. Böylece herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmanız durumunda ispatınıza dair dokümanınız olacaktır."

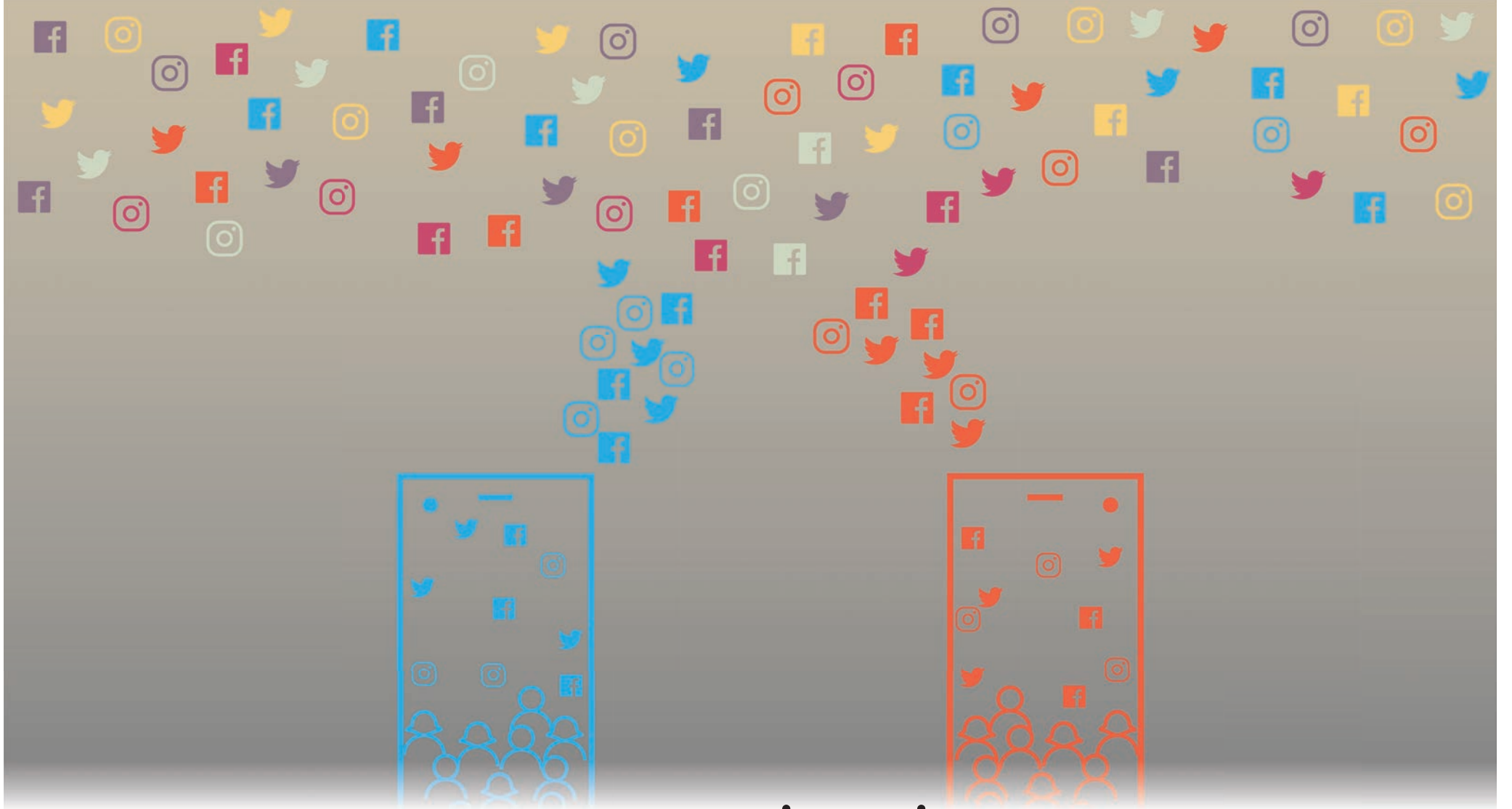
Yer Sağlayıcıların Hukuki Sorumlulukları

Çataldaş, kullanıcıların internet ortamında bir şeyler paylaşmasına olanak tanıyan aynı zamanda bilişim suçlarını işlemelerine göz yuman yer sağlayıcıların hukuki sorumluluklarına da değindi. Yer sağlayıcının yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü olmadığını belirten İbrahim Çataldaş, "Yer sağlayıcı, yer sağladığı hukuka aykırı içeriği 5651 sayılı kanunun 8. ve 9. maddelerine göre haberdar edilmesinde hâlinde yayından çıkarmakla yükümlüdür. Bu doğrultuda yer sağlayıcının kendisine bildirilen hukuka aykırı içeriği usulüne uygun olarak yayından kaldırması halinde, herhangi bir cezai sorumluluğu doğmayacaktır. Yer sağlayıcının yer sağladığı hizmetlere ilişkin trafik bilgilerini bir yıldan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikle belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla yükümlüdür." dedi.

"Yazıyorum" uygulama gazetesini için bilişim, bilişim suçu kavramları üzerinde durduk. Verdiği değerli bilgiler için Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Arş. Gör. İbrahim Çataldaş'a siz okuyucularımız adına teşekkürlerimizi sunuyoruz. Uzman görüşünden yararlanarak madalyonun karanlık yüzünü biraz olsun aydınlatmaya ve bu konuda bir bilinç oluşturmaya çalıştık.

Haber: Ceren Gülüm Şahin

“YANKI ODASINA KARŞI YENİ PATİKALAR BULUNMALI”

Gelişen teknolojiyle beraber ortaya çıkan yeni medya, hayatımızda artı ve eksi yönleriyle önemli bir aktör konumuna geldi. Yaş sınırı olmaksızın hemen hemen herkes bu yeniliklere bazen gönüllü bazen de gönüllü olmadan ayak uydurmak zorunda kalıyor. Bu yeni medya ortamının; enformasyona kolayca ulaşmayı sağlamak, iletişimi kolaylaştırmak ve katılımcılık gibi artılarının yanı sıra önü kesilemeyen dezenformasyon, bağımlılık yaratmak, güvenlik açığı gibi olumsuz sonuçları da bulunmakta. Bu olumsuz sonuçlardan biri de: “Yankı odası etkisi”. Yankı odası kavramını doğru bir zemine oturtmak ve bu sarmaldan çıkış yollarını ortaya koyabilmek için Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü öğretim üyelerinden Bölüm Başkanı Doç. Dr. Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER, Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Ahmet TAYLAN ve Doç. Dr. Erhan ARSLAN ile bu yeni kavram üzerine konuştuk.

Gelişen teknolojiyle beraber ortaya çıkan yeni medya, hayatımızda artı ve eksi yönleriyle önemli bir aktör konumuna geldi. Yaş sınırı olmaksızın hemen hemen herkes bu yeniliklere bazen gönüllü bazen de gönüllü olmadan ayak uydurmak zorunda kalıyor. Bu yeni medya ortamının; enformasyona kolayca ulaşmayı sağlamak, iletişimi kolaylaştırmak ve katılımcılık gibi artılarının yanı sıra önü kesilemeyen dezenformasyon, bağımlılık yaratmak, güvenlik açığı gibi olumsuz sonuçları da bulunmakta. Bu olumsuz sonuçlardan biri de: “Yankı odası etkisi”. Yankı odası kavramını doğru bir zemine oturtmak ve bu sarmaldan çıkış yollarını ortaya koyabilmek için Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü öğretim üyelerinden Bölüm Başkanı Doç. Dr. Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER, Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Ahmet TAYLAN ve Doç. Dr. Erhan ARSLAN ile bu yeni kavram üzerine konuştuk ve sizler için hocalarımızın görüşlerini derledik.

Yankı Odalarına Hapsolmuş Medya Ortamı

Gazetecilik Bölüm Başkanı Doç. Dr. Aslıhan ARDIÇ ÇOBANER’e yankı odası kavramını ve yankı odasının siyasi temsiller üzerindeki etkilerini sorduk.

Aslıhan hocam Yankı Odası Nedir? Yeni medyadan geçtiği bu kavramı nasıl anlamamız gerekiyor?

Doç. Dr. Aslıhan Ardiç Çobaner: “Yankı Odaları bugün medyanın içinde bulunduğu ortamı tanımlarken kullanılan bir kavram aslında. Yankı odaları, benzer görüşlerin sürekli tekrarlandığı, farklı düşüncelerin yer bulamadığı ve toplumsal kutuplaşmanın arttığı bir iletişim ortamını anlatmakta. Yankı odalarına hapsolmuş medya ortamının bir boyutunda, okuyucu/izleyici yani medya tüketicileri varken, diğer ucunda gazeteciler var. Twitter, Facebook, Instagram gibi sosyal ağ sitelerinin haber akışındaki etkisi arttıkça yankı

odalarının boyutu da artıyor.”

Boyutu giderek artan yankı odası ile siyaset arasında nasıl bir ilişki var? Seçmen kitlesi bu durumdan nasıl etkilendirir?

Doç. Dr. Aslıhan Ardiç Çobaner: “Yankı odalarının çalışmasında filtre balonlarının ve algoritmaların etkisinden söz edebiliriz. Örneğin Twitter’da algoritmalar aracılığı ile belirlenen gündemlerde, filtre balonlarının aracılığı ile kişiselleştirilmiş popüler içerikler oluşur. Algoritmalar ve filtreler, okuyucu/izleyicilerin kendi görüşlerine uygun haber kaynaklarını tercih etmeye yönlendirmesi haber alma ortamını da kutuplaştırıyor. Sonuçta benzer sosyal ve politik görüşlere sahip olduğunu ve o görüşlerin hâkim görüşler olduğunu düşünen insanların benzer içerikleri çoğu zaman yanlış bilgiyi paylaşması durumu karşımıza çıkıyor. Bu duruma en çarpıcı örneklerden birisi 2016 ABD Başkanlık seçimleri verilebilir. Trump’ın seçilmesinde Facebook tarafından manipüle edilen ve yankı odalarına hapsedilen seçmenlerin içinde buldukları politik süreci yanlış değerlendirmesi söz konusu olmuştur.”

Sizce yankı odası siyaset arenasında bir manipülasyon silahı mıdır?

Doç. Dr. Aslıhan Ardiç Çobaner: “Yankı odaları kitleleri farklı görüşlerle karşılaşmadığı, hiç eleştiri duymadığı, kendine benzer kişilerin seslerini duyduğumuz bir dünyaya hapsederek, onları kolay manipüle edebilecek ve harekete geçirebilecek bir konuma getiriyor. Bu da hiç eleştirmeyen, var olanı kabul eden bir kitle demek. Yankı odasına sıkışmış kitleler siyasi aktörler için cazip olabilir ve yankı odası etkisini bir silah olarak kullanabilirler tabii ki.”

Yankı Odasının şimdi ve gelecekte demokrasiye etkileri neler olabilir?

Doç. Dr. Aslıhan Ardiç Çobaner: “Kendi görüşünü güçlendiren ve karşı

görüşleri görmeyen/duymayan insanlar kullanıcılar, kendi görüşlerini evrensel ve doğru kabul ediyor. Sürekli aynı düşünceleri duymak farklı görüşlerle teması, toleransı azaltarak kutuplaşmayı artırırken, demokrasinin yeşereceği alanları da yok ediyor.”

Çok teşekkürler Aslıhan hocam. Anlaşılan yankı odası önümüzdeki dönem medya kullanıcılarının çok sıklıkla duyacağı bir kavram olacak. Yankı odası, algoritmalar ve filtre balonları gibi kavramlar; içerik üreticileri, siyasetler ve hedef kitle tarafından farklı boyutlarıyla tartışılacak gibi gözüküyor.

Algoritmalar ile Sürekli Reklamlar Sunulmakta

Yankı odası kavramı aynı zamanda ticari yapılanma açısından da ele alınması gereken bir kavram. Bu konuyu Mersin Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Ahmet TAYLAN ile konuştuk. Kendisine hem bu konunun ticari boyutunu hem de ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile yankı odası arasındaki ilişkiyi sorduk.

Ahmet hocam, medya kuruluşları yankı odası etkisini kullanarak gelire dönüştürebilir mi?

Doç. Dr. Ahmet Taylan: Şu an için baktığımızda medya kuruluşları çeşitli algoritmaları kullanarak sürekli kullanıcıların karşısına çeşitli reklamlar sunmaktadır. Bu reklamlarla onları tüketmeye, yani birer tüketicisi olmaya yönlendirmektedir ancak yankı odası için bunu söylemek biraz zor.

Yankı Odası ve ülkenin gelişmişlik düzeyi arasındaki orantı nedir?

Doç. Dr. Ahmet Taylan: Yankı Odası kavramı ve ülkenin gelişmişlik düzeyinden söz edecek olursak hangi anlamda gelişmişlik düzeyine bakmak gerekir. Eğer bir ülkede okuryazarlık oranı yüksekse zaten gelişmişlik düzeyi yüksek ama sadece okuryazarlık oranından söz edemeyiz tabii. Medya

okuryazarlığı bağlamında baktığımız zaman ülkelerin medya okuryazarlığı oranı yüksekse zaten yankı odasına maruz kalma olasılığı da düşüktür diyebiliriz. Yani yankı odası ve ülkenin medya okuryazarlığı düzeyi yankı odasına maruz kalma ihtimallerini artırmakta ya da azaltmakta etkilidir.

Ahmet Hocam çok teşekkürler. Yankı odasının ticari boyutu ilerleyen dönemlerde daha net bir görünüm sergileyecek. Ayrıca medya okuryazarlığının artmasının bu olumsuz etkiye maruz kalma durumunu azaltabileceği vurgusu ile sözlerinizi özetlemek mümkün.

Kullanıcılara Yeni Patikalar Göstermek

Yankı odasının olumsuz etkileri yadsınamaz bir gerçek. Peki hedef kitle bu olumsuz etkiden kendisini nasıl koruyabilir? Kişinin kendisini teknolojik gelişmelerden ve çağın getirdiklerinden tamamen soyutlaması elbette mümkün değil. Yankı odasının olası tehlikelerini ve korunma yöntemlerini Mersin Üniversitesi Gazetecilik Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Erhan ARSLAN’a sorduk.

Erhan hocam, yankı odası izler kitle üzerinde nasıl bir tehlike oluşturmaktadır? Toplum, yankı odasının olası negatif etkilerinden nasıl korunabilir?

Doç. Dr. Erhan Arslan: “Yankı odası etkisi, türdeş bilgi ve inanışların dijital iletişim mecralarında tekrarlanarak yoğunlaşması durumuna karşılık gelen metaforik bir çağrışımdır. İlk etapta istenilen içeriklere maruz kalmak buca iletişim bombardımanının içerisinde bireye zaman kazandırmak açısından avantaj gibi görülse de bu durum süreç içerisinde bireyin farklı görüşlere karşı bir körlük oluşturmaya neden olmaktadır. Öte yandan bireylerin yankı odalarında, kendi sanal aileleri içinde kısır döngü içerisinde iletişim süreçlerini düzenlemeleri; farklı görüş, duygu ve düşüncelere karşı bir hoşgörüsüzlük yaklaşımını ortaya çıkart-

maktadır. Yankı odası etkisi şeklinde tanımlayabileceğimiz bu etki, bireyin kendi dünya görüşünü daha katı ve esneklikten yoksun bir hale getirirken, düşünce ikliminin renkli mozaiklerine de önemli zararlar vermektedir. İşte bu nedenlerle dijital medya kullanıcıları bu tehlikenin ve açmazın farkında olarak hareket etmelidir. Bu farkındalık ve dijital medya okuryazarlığı bireyin yankı odasına hapsolmesinin önüne geçmesi konusunda en önemli adımdır. Bireyin dijital medya ortamlarında yeniliklere açık olması, eleştirel düşünce kabiliyetine sahip olması, bilgiye ulaşma ve analiz etme kabiliyetini geliştirme; öзде bireyin genel anlamda ise toplumun yankı odası gibi teknoloji çağının sorunsal alanlarından bir çıkışı anahtarına sahip olmasını sağlamaktadır. Ayrıca yankı odası ve özellikle filtre balonlarını önlemeye yönelik yeni enstrümanlar ortaya çıkmakta. Bu enstrümanlar şu an için büyük ölçüde Amerika Birleşik Devletleri ile sınırlı olmakla beraber, ilerleyen süreçlerde küresel bağlamda bir yayılım gösterecek gibi duruyor. FlipFeed, PolitEcho, Escape Your Bubble gibi yazılımlar bu duruma alternatif çözümler sunmakta ve kullanıcılara bir anlamda yeni patikalar göstermektedir. Önümüzdeki dönemde bu ve benzeri patikaların artacağını söylemek olanaklı.”

Erhan hocam okuyucularımız adına size teşekkürlerimizi sunuyoruz. Anlaşılan hepimiz bir yankı odasının içine hapsedilmiş durumdayız. Sizin de ifade ettiğiniz gibi yankı odasının olumsuz etkileri ile hoşgörü ortamının ve düşünce zenginliğinin ortadan kaybolmaması için yeni çıkış yollarını aramamız gerekiyor. Doğru iletişim, farklılıklara karşı oluşturulan bilinç ve en önemlisi medya okuryazarlığı konusunda bireyin kendini geliştirmesi yankı odalarının olumsuz etkilerine maruz kalma riskini azaltacaktır.

Haber: Ezoyolay Yalçın / Ayhan Sağat

GAZETECİLİK VIRÜS GİBİDİR, BİR KERE KANINIZA GİRDİĞİ ZAMAN KOLAY KOLAY KOPAMAZSINIZ

NTV Ankara Haber Müdürü Uğur Şevkat, Mersin Üniversitesi "İletişim Söyleşileri" kapsamında İletişim Fakültesini ziyaret etti. İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu ve öğretim elemanları, Şevkat'a stüdyo ve atölyeleri gezdirerek Fakülte hakkında bilgi verdiler. Şevkat, Fakülte tanıtımının ardından Gazetecilik Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Erhan Arslan moderatörlüğünde 20 Mayıs Cuma günü çevrimiçi olarak gerçekleştirilen ve 102.8 Mersin Üniversitesi Radyosu'ndan da canlı olarak yayınlanan söyleşiye konuk oldu.

Uğur Şevkat; "Ben bu memleketin çocuğuyum, Tarsusluyum" diyerek sözlerine başlayarak, 1983 yılında Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nu kazandığını ve gazetecilik mesleğini gençlik yıllarından beri hedeflediğini söyledi. Öğrencilik yıllarında Hürriyet gazetesinde polis adliye muhabiri olarak işe başladığını ve ardından Sabah gazetesinde savunma ve Genelkurmay muhabirliğine geçtiğini belirten Şevkat, 1996 yılından beri NTV'de görev aldığını ve bu kurumda 11 yıldır haber müdürlüğü görevini yürütmekte olduğunu ifade etti.

"TÜRKİYE'DE İNTERNET GAZETECİLİĞİ HENÜZ OTURMADI"

Şevkat, Dijital çağın habercilik sektörüne olumlu yönde katkısı olduğunu ve işlerini kolaylaştırdığını söyleyerek habercilik sektörünün mobilize hale geldiğini, haberin hızlı, anında ve bilgiye kolay ulaşım açısından doğru süzgeçlerden geçtikten sonra servis edilmesinin büyük bir kolaylık sağladığını ifade etti. Teknolojinin gelişimiyle televizyon bağlamında istihdam alanında daralmayı beraberinde getirdiğini de ekledi. İletişim fakültesi öğrencilerine, kendilerini geleneksel medyayla sınırlandırmayıp internetin yarattığı sosyal mecralarda da var olmaları ve bu yönde eğitimler almaları gerektiğini vurguladı. Teknolojinin gelişmesinin gazeteciliğe etkisi hakkında da görüşlerini bildiren Şevkat, yazılı basının hiçbir zaman kay-

bolmayacağını, basılı gazetenin internet gazeteciliğine kıyasla daha güvenilir ve süzgeçten geçmiş olduğunu ifade etti. Türkiye'de internet gazeteciliğinin henüz oturmadığını dile getiren Şevkat, "Hataya çok açık. Çok hızlı tüketilip ekrana düşüyor. Yeterli bir süzgeçten geçtiğini düşünmüyorum. Manipülasyona daha açık bir ortam ve mesleki anlamda henüz bir zemine oturmadığını ama ileride internet gazeteciliği sağlam temeller üzerine oturduğu zaman basılı gazeteleri maliyet açısından zorlayacağını düşünüyorum." dedi. Söleşinin sonunda İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Aslıhan Doğan Topçu aktardığı değerli bilgiler için Uğur Şevkat'a İletişim Fakültesi adına teşekkürlerini sundu.

Haber: Nazlı Bilim

"İSTANBUL HABERCİLİKTE BEYİN ANKARA İSE KALPTİR"

Şevkat, gazetecilik mesleğini çok sevdiğini, milyonlarca kişiye haber ulaştırmanın bu mesleğin sağladığı en büyük hazlardan biri olduğunu söyledi. Gazeteciliğin gönül, istek, çaba iş olduğunu ve büyük bir ayrıcalık olduğunu vurgulayarak "Gazetecilik virüs gibidir. Bir kere kanınıza girdiği zaman kolay kolay kopamazsınız." dedi. Türkiye'de politika haberciliğinin çok hızlı ve devinim içerisinde geliştiğini,

haberin farklı kişiler tarafından belli bir okuma süzgecinden geçirilip okuyucuya iletilmesinin tarafsız ve objektif habercilik noktasında oldukça önemli olduğunu belirten Şevkat, "Gazetecilik bir mesafe mesleği, mesafenizi haberden uzaklaşacak kadar aşmamanız fakat kaynakla iç içe olacak kadar da yakınlaşmamanız gerekiyor." dedi. Şevkat, gazetecilik sistemi içerisinde Ankara'nın çok önemli bir rol üstle-

ndiğini ifade ederek bürokrasinin kalbinin Ankara'da attığını ve Ankara bürolarının bu çerçevede gelişip organize olduğunu, İstanbul bürolarının ise daha çok insana dair sokaktan haberler aktardığını belirtti. Haber kuruluşları için İstanbul'un merkez olduğunu çünkü yayın planlama ve politikalarının şekillendiği yer olduğunu ifade ederek, "İstanbul habercilikte beyin Ankara ise kalptir" dedi.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ'NDE GERÇEKLEŞTİRİLEN İLETİŞİM SÖYLEŞİLERİ

TRT Çukurova Bölge Müdürü **Sabahattin Kahraman** ile TRT Eğitim ve Araştırma Dairesi Başkanlığı'ndan Araştırmacı **Nurten Erdem** 18 Mart 2022 tarihinde öğrencilerle "İletişim Söyleşileri"nde buluştular. İletişimin gerekliliklerinden biri olarak kişinin özgüvenli olmasının da altını çizen konuklar, genç iletişimcilere "Kendinize Güvenin" çağrısında bulundular. TRT'nin staj ve iş olanaklarına da değinen Kahraman ve Erdem, staj yapmak isteyen öğrencilerin TRT Genel Müdürlüğü'nün internet sayfası üzerinden başvuruda bulunabileceklerini aktardılar.

Habertürk Sağlık Editörü **Demet Demirkır**, 26 Mart 2021 tarihli söyleşide sağlık haberciliği konusunda öğrencileri bilgilendirdi. Medyada sağlıkla ilgili haberlere yer verirken nesnellik, doğruluk gibi ölçütlere ve etik ilkelere çok dikkat etmek gerektiğini ifade eden Demirkır, dijital medyada hızlı bir şekilde bilgi yayılabildiğini, bu noktada kaynağın doğruluğundan emin olmak gerektiğini aktardı. Sağlık haberciliğinin üniversitelerde ders müfredatına girmesinin öğrencilerin ilgi alanlarını tespit edebilmeleri noktasında önemli bir adım olduğunu belirten Demirkır, alanda tecrübe kazanmak isteyen öğrencilere de tavsiyelerde

bulundu.

Böcek Yapım Şirketi kurucularından yapımcı **Oğuz Peri**, 2 Nisan 2021 tarihli "İletişim Söyleşileri"nin konuğuydu. Etkinlikte öncelikle ilk sinema seti tecrübesi olan ve yapımcı asistanlığı görevini yürüttüğü Eşkiya filmine değinen Oğuz Peri, Türkiye'de 1990'larda teknik altyapının düzelmeye başladığı bir geçiş döneminde sektöre adım attığını ve şu anda prodüksiyon anlamında iyi bir noktaya geldiğini aktardı. İletişim Fakültesi'nin mezun vermesiyle birlikte sektörde önemli gelişmeler yaşandığını da belirten Peri, ekip niteliği anlamında Avrupadaki birçok ülkeden ileri olduğumuzun da altını çizdi.

Çizgi film ve bilgisayar oyunlarının çocuklar üzerindeki etkilerine yönelik önemli çalışmaları bulunan aynı zamanda 'Yaban Örneği Ailesinin Göç Yolculuğu' adlı çocuk romanıyla 'Yılın Çocuk Romanı (2017)' ödülünü alan **Ömür Kurt**, etkinlikte meslek hayatına ilişkin önemli paylaşımlarda bulundu. "İletişim Söyleşileri" etkinliği 30 Nisan 2021 tarihinde gerçekleştirildi. Çocuk ve kadın hakları bağlamında gazetecilik konusuna da değinen Kurt, öncelikle haberlerde cinsiyete bağlı dil kullanımının değişmesi

gerektiğini aktardı. Pandemi nedeniyle çocukların dijital oyunlara daha çok yönelmesini söyleyen Kurt, dijital oyunların tehlikelerine karşı ebeveynlerin içerik kontrolü yaparak bilinçli bir şekilde önlem almaları gerektiğini ifade etti.

Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölüm Başkanı **Doç. Dr. Onur Dursun**, 14 Aralık 2021 tarihinde "Bilim İletişimi ve Popüler Bilim Medyası" konularında "İletişim Söyleşileri"nin konuğu oldu. Bilim iletişiminin temel mekanizmalarından birinin de medya olduğunu aktaran Doç. Dr. Onur Dursun, bilimsel bilginin medya aracılığıyla kamusallaştırılmasında uzman kişilerin gerekliliğine dikkat çekti. Medya aracılığıyla kamuya yayılan bilgilerin güvenilir olması halinde hayatı risklerin ortaya çıkabileceğini ifade eden Doç. Dr. Dursun, Türkiye'de ulusal ve yerel kanallarda bilim insanlarıyla birlikte çalışacak bilim muhabirlerine ihtiyaç olduğunu altını çizdi.

TRT Haber muhabiri **Emre Yüncü** 16 Nisan 2021 tarihli iletişim söyleşisinde mezun olacak öğrenciler için tavsiyelerde de bulundu. Yüncü, TRT'nin Kariyer ve Yetenek Programları'nın yeni mezunlar için önemli bir fırsat sunduğunu dile getirdi.

Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu: Gençlerin Rolünü Önemsiyoruz

Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu Mersin Üniversitesi öğrencileriyle buluştu. Üniversitemizde düzenlenen "Girişimci ve İnsani Türk Dış Politikası Buluşması" adlı etkinlikte Bakan Çavuşoğlu hem üniversite öğrencileriyle konuştu hem de öğrencilerin sorularını yanıtladı.

Mersin Üniversitesi Prof. Dr. Uğur Oral Kültür Merkezi'nde 21 Ekim Cuma günü gerçekleştirilen etkinliğe Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu, Mersin Valisi Ali Hamza Pehlivan, Mersin Milletvekilleri Hacı Özkan ve Zeynep Gül Yılmaz, Rektörümüz Prof. Dr. Ahmet Çamsarı, Mersin İl Emniyet Müdürü Mehmet Aslan, Rektör Yardımcımız Prof. Dr. Mehmet İsmail Yağcı, Üniversitemiz Genel Sekreteri İsa Değirmenci, Rektör Danışmanlarımız Prof. Dr. Erdal Baykan ve Prof. Dr. Murat Yakar, İKBY Bölgeler Bakanı Aydın Maruf, il protokolü, öğretim elemanları ve öğrenciler katıldı. Mersin'de güzel ve keyifli bir gün geçirdiğini, değişik programlar ve ziyaretler yaptığını söyleyen Çavuşoğlu üniversitemiz gençlerine "Siz gençlerle olmaktan büyük bir mutluluk ve onur duyuyorum. Çok kıymetli rektörümüze böyle kıymetli bir toplantı düzenlediği içinde çok teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı. Üniversitemizin 30.yılına da kutlayan Bakan Çavuşoğlu nice başarılı 30 yıllar diledi.

Artık gençlerimiz diplomasiye çok ilgi gösteriyor.

Çavuşoğlu "Sadece sosyal bilimlerle okuyan öğrencilerimiz değil tiptan mühendisliğe kadar her bölümde eğitim öğretim gören gençlerimizin diplomasiye ilgi göstermesinden biz Dışişleri Bakanlığı olarak ve Dışişleri Bakanı amiriniz olarak son derece memnunuz." dedi. Sözlerine çiz politikamızın genel çerçevesini dışerik devam eden Çavuşoğlu "Bugün dünyaya baktığımızda çok katmanlı bir dışerik politikamız var. Çok katmanlı olduğundan dolayı da çok aktörlü olması gerekiyor. O yüzden toplumun her kesiminin dışerik politikaya katkısına önem veriyoruz." dedi. Bu konuyla ilgili örnek veren Bakan Çavuşoğlu "Yurtdışına eğitim için giden gençlerimizin dışerik

politikaya ve Türkiye'nin imajına katkısı biz o ülkelerde çok gördük, duyduk ve gerçekten gençlerimizle gurur duyuyoruz." dedi. Çavuşoğlu, konuşmasında eğitimle birlikte yurtdışında çalışan iş insanlarımızın ve sivil toplum örgütlerimizin katkılarını da dile getirdi. Çavuşoğlu, "İş insanlarımızın yaptıkları işler ve ihracat güvencesine dayalı yaptıkları ticaretle ekonomik diplomasi'nin önemli bir parçasıdır. Yine aynı şekilde sivil toplum örgütlerimizin de muhataplarıyla iş birliği yapması kendi alanlarıyla ilgili ve insani yardımlar konusunda hassas olması dünyanın her yerinde faaliyet göstermesi bize güç veriyor." dedi.

"Modern diplomasi alanında herkes bir aktördür"

Bakan Çavuşoğlu "Herkesin dışerik politikaya katkısı var. Ama özellikle gençlerin rolünü biz önemsiyoruz. Çünkü bir ülkenin en önemli güç kaynağı; nitelikli, üretken ve özgüvenli bir nesildir. Yenilikleri takip etmek, uluslararası alandaki en önemli unsurlardır. Dolayısıyla bu konularda gerçekten gençler bir ülkenin itici gücüdür o yüzden kendinizi küçümsemeyin" ifadesini kullandı. Çavuşoğlu, son dönemde çok taraflı demokrasinin yoğunluk kazandığını ifade ederek şunları söyledi: "Bu nedenle son faaliyetlerimize baktığımızda örneğin Şangay İş Birliği Teşkilatı toplantısına katıldık. Aslında biz orada üye değiliz. Türkiye'nin o toplantıya davet edilmesi çok önemli. Ardından BM Genel Kurulu'na katıldık ve dünyanın sorunları ve çözümleri ile ilgili vizyonlarımızı dünyaya paylaştık. Dünyadaki sistemi eleştiriyoruz ama çözüm de üretiyoruz. Bunu da bilimsel şekilde yapıyoruz. Ekim ayında Avrupa Siyasi Toplantısı için Cumhurbaşkanımız ile birlikte Prag'a gittik. Geçen hafta da Asya'da İş Birliği ve Güven Arttırıcı Önlemler

Konferansı'na katıldık. Orada da Türkiye olarak katkılarımızı yaptık. Hafta başında da Türk Devletleri Teşkilatı Dışişleri Bakanlığı toplantısına ev sahipliği yaptık. Gelecek hafta da Senegal'de Dakar Forumu'na katılacağız. Bundan sonraki süreçte de Afrika ile ortaklığımızı güçlendirmek istiyoruz." dedi.

Bir ülkenin prestijini ve sorun çözme kapasitesinin en önemli göstergesi uluslararası teşkilat temsilidir.

Bir ülkenin prestijinin ve sorun çözmedeki kapasitesinin, uluslararası teşkilatlardaki temsiline bağlı olduğunu söyleyen Bakan Çavuşoğlu, "Ülke olarak bizim karar mekanizmalarında olmamız gerekiyor. Çok şükür uluslararası teşkilatlarda etkinliğimiz artan ülke olduk. NATO'dan Avrupa Birliği'ne, İslam İş Birliği Teşkilatı'ndan OECD'ye kadar. Bunların hepsinde aktif olan bir ülke olduk. Türkiye'nin çok taraflı diplomasi'deki bu aktif varlığı, üst düzey temsilimize de yansıyor. Bu sayede uluslararası örgütlenmelerde üst düzey görevler alıyoruz. Biz 360 derece politika izliyoruz ve herkesle ilişkilerimizi sürdürebiliriz. NATO üyesiysen, Rusya ile diyalogumuz iyi olabilir. Özellikle Rusya ve Ukrayna Savaşı'nda herkes her iki ülke ile de görüşebilen Türkiye için iyi ki var ifadelerini kullanıyor." dedi. Asya ile bağlarını güçlendirdiklerini söyleyen Çavuşoğlu ekonominin gücünün hızla Asya'ya kaydığını altını çizdi.

Bütüncül yaklaşımla somut adımlar atıyoruz.

Küresel sorunlarla ancak iş birliğiyle çözümlenebilir diyen Bakan Çavuşoğlu bugün çıkarlar aynı olsa bile bir uz-

laşma olmadığını, herkes sadece kendi çıkarını düşündüğü için sonucun herkes için daha kötü olduğunu ifade etti. Şu anda uluslararası siyasette durumun bu şekilde olmasının en büyük nedeninin de güven eksikliği olduğunu vurguladı. Türkiye'nin hem girişimci hem de insani bir dışerik politikaya yürüttüğünü belirten Çavuşoğlu, "İşte Ukrayna savaşında oynadığımız rol bunu çok güzel gösteriyor. Arabuluculuk faaliyetlerimiz, tahıl anlaşması ve esir değişimindeki rolümüz bu politikamıza en güzel örnek. Yine savaşın yaşandığı yerlerden vatandaşlarımızın tahliye edilmesi, o bölgedeki soydaşlarımıza ve Ukraynalı vatandaşlara yaptığımız yardımlar bizim insani dışerik politikamızın en güzel örnekleri. Bu politikamızın izlerini farklı coğrafyalarda da görebilirsiniz." Dedi.

Genç arkadaşlarla çalışmak bize enerji veriyor.

Bakan Çavuşoğlu gençlere büyük önem verdiğini ve gençlerin kendisini motive ettiğini söyledi. Yurtdışı seyahatlerine gençleri mutlaka yanında götürdüğünü; gençlerden hem öğrendiğini hem de onların enerjilerinden ve vizyonlarından faydalandıklarını söyledi. Bakan Çavuşoğlu "Hariciye'ye girmek isteyen gençlerimiz sınavlara iyi hazırlansınlar. Bakanlığımıza gelen her öğrencimize sınavlar hakkında bilgiler veriyoruz. Sizlere tavsiyem şimdiden sınavlara hazırlanmaya başlayın. Bizim staj programlarımıza da öğrencilerimiz çok ilgi gösteriyor. Genç öğ-

renci kardeşlerimizi Antalya Diploması Forumu'nda ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz. 2023 yılında, 28-30 Nisan tarihleri arasında Antalya Diploması Forumu'nu düzenleyeceğiz. Tüm genç kardeşlerimizi de buraya bekliyoruz." ifadeleriyle öğrencilere bir davette bulundu.

Etkinlik konuşmalarının ardından Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu'nun öğrencilerden gelen soruları yanıtlamasıyla devam etti. Etkinlik sonunda Rektörümüz Prof. Dr. Ahmet Çamsarı tarafından Dışişleri Bakanı Mevlut Çavuşoğlu'na hediye takdim edildi.

YAZIYORUM

MERSİN ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ

YIL:10 SAYI:5 KASIM 2022

YEŞİL SAHALARIN GERÇEK SANTRAFORLARI: TRIBÜNLER VE LİDERLERİ

Takımı ve seyircileri havaya sokan, futbolu bir görsel şölene dönüştüren tribünler ve onların liderleridir. Ülkemizde ve tüm dünyada yaşanan pandeminin yoğun seyri ile Bilim Kurulu'nun görüşü dikkate alınarak, futbol müsabakalarının seyircisiz olarak oynanması; seyircisiz sezonların ne kadar heyecandan uzak olduğunu tüm sporseverlere gösterdi. Umarız yeniden o günlere bir dönüş olmaz. Çünkü spor müsabakaları ancak ona gönül veren sporseverler ile var olabilmekte.

Maçtan önce hazırlanan pankartlar ve oluşturulan koreografiler adeta maç öni görsel bir şölen oluşturur. Bizler, ekran başında bu görsel şöleninin tadını çıkarırken, oluşturulan bu şölenin arkasındaki yoğun emekten çoğu kez haberimiz olmaz. Fakat gerçek şu ki verilen emekler ve çekilen cefalar çok fazladır. Bu, maç öni ve maç sonu oluşturulan organizasyonların baş mimarları kuşkusuz takımların taraftarı, tribün grupları ve liderleridir.

HOLİGANLIK KUTUPLAŞTIRMAYI ARTTIRIR

Haberimizin ilk röportaj konluğu, 1907 ÜNİFEB Mersin Üniversitesi Sorumlusu Adil Demir. Kendisiyle tribün liderliği ve tribünler hakkında konuştuk. Sayın Demir, sizce tribün lideri kimdir? "Tribün lideri, bir kulübün tüm spor organizasyonlarında tribünde bulunan taraftarları tarafından kabul gören ve onları takımlarını desteklerken yönlendirip liderlik eden kişiye denir." Bir tribün lideri olarak siz nasıl bir yaşam sürmektesiniz? "1907 ÜNİFEB Mersin Üniversitesi sorumlusu olarak herkes gibi standart bir hayat sürmekteyim. Bununla birlikte Mersin Üniversitesi'nde öğrenciyim. Hafta içini okula gidip gelmekle geçiriyorum açıkçası."

Nasıl tribün lideri oldunuz? Taraftarın sizi lider olarak görmesinin ve seçmesinin bir nedeni var mı?

"1907 ÜNİFEB'de hiyerarşik bir şekilde verilen emekler ve bu görevi en çok hak edip layıkıyla yerine getirebilecek kişiler seçilmektedir. Ben de bu nitelikleri taşıdığım için Üniversite sorumlusu olarak seçildim."

Halkın gözünde futbol fanatıklığı şiddete dayalı bir durum gibi değerlendiriliyor. Siz de bu durumdan nasibinizi alıyorsunuz. Peki, futbol fanatıklığı ile holiganlık arasındaki çizgiyi siz nasıl açıklarsınız?

"Futbol Türkiye'de büyük bir kesimin ortak paydaşı ancak işin holiganlık tarafının kimseye yararı olmadığı gibi büyük zararları var. Holiganlık olayının kutuplaştırmayı arttırdığını düşünüyorum."

Takımınızın maçı esnasında ortalama kaç kişilik bir kitleye hitap ediyorsunuz?

nuz? "En son takımımızın Mersin'de oynadığı kadın basket maçında tribünde hepsi üniversite öğrencisi olan ve kulübümüze üye 50 kişilik bir kitleye hitap ettim."

Maç esnasında tribün ile nasıl iletişim kuruyorsunuz?

"Maç esnasında tribünde taraftarın önünde set diye nitelendirdiğimiz yüksekliğe çıkarak tribünle iletişim kuruyoruz."

Tribün liderliğinin size getirdiği avantajlar ve dezavantajlar nelerdir?

"Avantajlarından bir tanesi büyük bir kitle tarafından saygı duyulmak. Bu tarif edilemez bir his. Dezavantajı ise özel hayatımıza daha fazla zaman ayıramamak, özellikle hafta sonları."

Bu işin maddi anlamda size bir getirisi var mı?

"Bulduğum görev bakımıyla maddi getirisi hiçbir şekilde olmadığı gibi aksine çok büyük bir maddi götürüsü bulunmakta. Yapacağımız her organizasyonda maddi konuda hiçbir destek almadan kendi cebimizden ödüyoruz."

Verdiğiniz bilgilerden dolayı teşekkür ederiz Adil Bey.

TRIBÜN LİDERİ SORUMLULUK SAHİBİDİR

Haberimizin ikinci röportaj konluğu ise Ultraslan Mersin İl Koordinatörü ve tribün lideri Cem Gül. Gül ile tribünle nasıl iletişim kurduğunu ve tribün liderliğinin avantaj ve dezavantajlarını konuştuk.

Sayın Gül, halk tarafından tribün lideri denilince akıllara şiddet ve çeşitli olumsuzluklar geliyor. Sizce tribün lideri kimdir ve kime denir?

"Tribün lideri demek; bir grup insanı ya da bir topluluğu aynı çatı altında toplamak ve aynı çatı altında birlikte tutabilmektir. Tribün lideri sorumluluk sahibidir. Kendisinden önce, ekibindeki kişileri düşünür. Fakat asla düşünülmediği gibi şiddete yönelik şahsi eğilimleri yoktur."

Bir tribün lideri olarak siz nasıl bir yaşam sürmektesiniz?

"Ben, 3 senedir Ultraslan Mersin İl Ko-

or-dinatörlüğü görevini yürütüyorum.

Hem üniversite öğrencisiyim hem de amatör olarak futbol oynuyorum. Bunların yanı sıra, yaşamımın geri kalanını da tribüne ayırıyorum."

Nasıl tribün lideri oldunuz? Taraftarın sizi lider olarak görmesinin ve seçmesinin bir nedeni var mı?

"2012 senesinden bu yana bu oluşumun içerisindeyim. Verilen emekler ve çekilen cefalar asla unutulmaz. Küçük yaşlarda bilincine vardığımız bu oluşumun 2019 yılından bu yana liderliğini yapıyorum. Bizim ekibimizde bu liderliği her zaman hak eden devralır ve zamanı geldiğinde bayrağı başka bir kardeşimize devreder."

Halkın gözünde futbol fanatıklığı şiddete dayalı bir durum gibi değerlendiriliyor. Siz de bu durumdan nasibinizi alıyorsunuz. Peki, futbol fanatıklığı ile holiganlık arasındaki çizgiyi siz nasıl açıklarsınız?

"Futbol günümüz dünyasında geçmişten bugüne her zaman en popüler, en sevilen spor branşı olmuştur. İki taraf karşı karşıya geldiğinde fanatıklık dediğimiz olgu, biraz holiganlığa ve şiddete dönüşebiliyor. Bu durum sadece bizim ülkemizde değil, birçok Avrupa ülkesinde fazlasıyla karşılaşılan bir sorun. Bunların yaşanmaması için elini taşın altına sokması gerekenler en az bizler kadar kulüp başkanları ve kulüp idarecileri ve tabii ki medyadır."

Maç esnasında tribün ile nasıl iletişim kuruyorsunuz?

"Aslında bizim oluşumumuz tribünlerden çok, bir aile gibidir. Herkes birbirine karşı son derece samimi, kimin ne ihtiyacı varsa, ihtiyaç sahibi arkadaşımızın sorununu kısa sürede hallediyoruz. Aile ortamını oluşturduktan sonra haliyle anlaşmalar kolay oluyor. Maç esnasında "set" diye tabir edilen tribüne liderlik yapan kişinin maçı İzlediği yerde taraftarla olan göz kontağı sayesinde çoğu zaman rahat bir şekilde iletişim kurabiliyoruz."

Yapmış olduğunuz işin maddi anlamda bir karşılığı var mı?

"Bu iş; parayla ile yapılacak bir iş değil, para olsaydı bu derece tutkulu olamazdık. Hiçbir zaman maddi bir beklenti içinde olmadık. Takımımızın başarısından başka bir şey ile ilgilenmiyoruz."

Deneyimlerinizi ve duygularınızı okuyucularımız ile paylaştığınız için çok teşekkürler Sayın Gül.

KOCAMAN BİR HAYAT KOYUYORUZ ORTAYA

Haberimizin son röportaj konluğu, TFF 3. Lig ekiplerinden İçel İdman Yurdu (Mersin İdman Yurdu / Eski adı ile) tribün lideri Serdal Gül.

Serdal Bey merhaba, halk tarafından tribün lideri denilince akıllara şiddet ve çeşitli olumsuzluklar geliyor. Sizce tribün lideri kimdir?

"Halkın içinden gelen biri olarak söylüyorum: halkın sevdiği, değer verdiği ve tribünlere emek vermiş, bununla birlikte emek vermeye devam eden kişilere tribün lideri denir. Tribün ve tribün liderlerinin isimleri daha çok şiddet ile anılsa da bunlar gerçeği tam manasıyla yansıtmaz."

Bir tribün lideri olarak siz nasıl bir yaşam sürmektesiniz?

"Her ne kadar tribün ile kopmayan bir bağımız olsa da elbette bizim de bir özel hayatımız var. Tribünden arta kalan zamanlarımızı oturduğum yerde, şahsıma ait bir işletimde geçiriyorum. Bu anlamda da tribün liderliğinden bir maddi beklenti içerisinde değilim."

Nasıl tribün lideri oldunuz? Taraftarın sizi lider olarak görmesinin ve seçmesinin bir nedeni var mı?

"Az önceki soruda da belirttiğim gibi, tribün içerisinde saygı, sevgi sınırlarını korumayı beceren, tribünlere maddi ve manevi destek ve emek veren kişiler tribün lideri olabilir. Bununla birlikte bu bir bayrak yarışı, zamanı ve sırası geldiğinde biz de bu bayrağı kardeşlerimize devredeceğiz."

Halkın gözünde futbol fanatıklığı şiddete dayalı bir durum gibi değerlendiriliyor. Siz de bu durumdan nasibinizi alıyorsunuz. Peki, futbol fanatıklığı ile

holiganlık arasındaki çizgiyi siz nasıl açıklarsınız?

"Futbolda fanatik, aşırılığa kaçmadıkça doğal karşılanan, hatta olması gereken bir durumdur. Fakat aşırılık, sizi fanatiktikten çıkarıp holiganlığa sürükleyebilir. Bizler, futbol ve tribünlerin şiddete dayalı değil, kulağa ve göze hoş bir atmosfer oluşturmak için çabalıyoruz." Takımınızın maçı esnasında ortalama kaç kişilik bir kitleye hitap ediyorsunuz?

"Bu sorunun cevabı maçların önemi ile doğru orantılıdır. Zira maça göre bu sayı değişkenlik gösterebilir. Bazen 20 bin kişilik bir kitleye hitap ederken, bazen de daha az sayıda kitlelere hitap ediyoruz."

Maç esnasında tribün ile nasıl iletişim kuruyorsunuz?

"4 tribünde de ilgili arkadaşlarımız var. Bunlar arasında çeşitli görev dağılımları yapılır. Herkes görev ve sorumluluğunun bilincinde olur. Bazen sadece bir bakışımız bazense davullarımızdan gelen bir ses ile rahat bir şekilde iletişim kurabiliyoruz."

Tribün liderliğinin size getirdiği avantajlar ve dezavantajlar nelerdir?

"Avantajlarını ve dezavantajlarını tartışmaya koyduğumuz zaman dezavantajlarının biraz daha ağır bastığını söyleyebilirim. Zira maddi ve manevi anlamda her şeyimizden kısıp, kocaman bir hayat koyuyoruz ortaya. Avantajlarından söz edecek olursam da benim için en önemlisi sadece büyük bir saygı ve sevgi duyulması diyebilirim."

Evet değerli Yazıyorum okuyucuları sizlerin de tribün liderlerinin ifadelerinde gördüğümüz gibi tribün liderliği tamamen bir gönüllülük işi. Eğer sevmiyorsanız ve kendi yaşamınızdan özveride bulunmuyorsanız tribün liderliği sıfatını elde edebilmemiz mümkün değil. Tribündeki "SET"e çıkmak aslında taraftar grubu tarafından kabul edilme anlamına geliyor. Sevgi ve saygı duyulmadan ve en önemlisi emek vermeden tribünlere liderlik yapmak asla söz konusu değil. Serdal Gül'ün de ifadesiyle bu iş için bazen ortaya kocaman bir hayat koymak gerekir.

Haber: Abdullah Budak

